O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Қонун – ҳам қилич, ҳам қалқондир!

ИНСОН ВА ҚОНУН

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҲУҚУҚИЙ, ИЖТИМОИЙ–ОММАБОП ҲАФТАЛИК ГАЗЕТАСИ

1996 йил 30 январдан чиқа бошлаган | 2000 йил 1 август, сешанба | № 31 (183) | Сотувда эркин нархда

Мустақиллигимизнинг 9 йиллигига 30 кун қолди

"ВАТАНИМИЗНИНГ, ПРЕЗИДЕНТИМИЗНИНГ ИШОНЧИНИ ОҚЛАЙМИЗ"

Мамлакатимиз мустақилликка эришганидан буён спортнинг барча турлари бўйича ҳамюртларимиз қўлга киритган ғалабалар жаҳон спорт ишқибозлари ўртасида Ватанимизнинг нуфузини ошириб юборди.
Мамлакатда олимпия ҳаракатини янада ривожлантириш ва Ўзбекистон спортчиларининг Сидней шаҳри (Австралия)даги XXVII Олимпия ўйинларида муваффақиятли иштирок этишларини рағбатлантириш мақсадида, шунингдек, Ўзбекистоннинг халқаро обрўсини мустаҳкамлашда, ёш авлодни миллий ғурур ва Ватанга садоқат руҳида тарбиялашда ўзбек спортчилари эришган ютуқларнинг ғоят катта аҳамияти эътиборга моликдир.

4-бет

ОГОҲЛИК ҚОҒОЗДА КЕЧМАСИН

Истиқлолнинг уч таянчи

Истиқлолимизнинг илк кунлариданоқ Юртбошимиз: "Ўтаётган ҳар кунимиз мустақиллик дарси бўлсин!" деб бежиз айтмаган эдилар. Чунки биз мустабид тузум жабрини тортганлар озодликдек устувор мавқедан жуда олислаб кетган эдик, озодликнинг пешонаси симтўсиқларга теккан, қўл-оёғи боғлиқ эди. Шунинг учун ҳам Истиқлолнинг ҳар бир куни қадрига етиб яшашимиз, бусиз барча орзу-умидларимиз рўё, хавф-хатар кутилмаганда чанг солиб, эришган ғалабаларимизни тортиб олишга шайланиб турганлигини теран англашимиз лозим эди.

Мустақиллик бизни эмас, биз мустақилликни ҳимоя қилайлик, деган даъватни юрагимизга ёзиб яшашимиз шарт эди. Маълумки, бунга эришмоқнинг асосий шарти огоҳлик!

Ўтган қисқа фурсат — 16 феврал воқеалари ҳаммамизнинг иродамизни, ватанпарварлигимизни илк бор синовдан ўтказди, назаримда. Огоҳлик бир киши учун эмас, бутун мамлакатга — халққа керак. Оғирми-енгилми ўтаётган ҳар кунидан яхшилик кутадиган халқимизнинг содда, тоза юрагида ёмонлик, ғараз унмайди. Шунинг учун ҳам у мустақилликнинг умрбоқийлигига ишонди, барча оғирликларни ўз елкасига олган садоқатли Президентига ишонди ва ҳамон ишонади.

Элимизнинг барча фазилатларини билган, қадрлаган ҳолда ҳар биримизнинг огоҳликка жавобимиз — овозимиз, амалий ишимиз бўлиши шарт, буларсиз биз ҳеч ким — озодликка эл бўлолмаймиз, томошабиндан фарқимиз қолмайди.

Огоҳликка даъват! Ушбу сўз замиридаги маъно-мазмунни оддий фуқаро тушуниб турганида, баъзи раҳбарларнинг бефарқлиги, масъулиятни сезмаслиги жиноят эмасми? Туманда қишлоқ, маҳалла фуқаролар йиғини раислари, маҳалла посбонларининг фаоллиги, масала моҳиятини нечоғли тушуниши ва тезкорлигини синаш мақсадида ички ишлар бўлими улардан огоҳликка даъват борасида ёзма маълумотномалар талаб қилди. Йўқса, биз ким, нима иш қилаяпти — қайдан биламиз. Кимнинг (айниқса, қишлоқ, маҳалла фуқаролар йиғини раислари, маҳалла посбонларининг) лаёқати нимага етади, бу ҳам бизга номаълум. Натижа кутганимиздек чиқди. Осойишталик учун, халқнинг тинчлиги, аҳиллиги учун жон куйдириб, астойдил ишлаётганларнинг ҳаракати маълумотномаларда ҳам ўз аксини топди. Раисликни оғизда бажариб, огоҳликни на ҳаётда, на қоғозда ҳис қилолмайдиганларнинг юзи, иши сўровдан сўнг тезда ошкор бўлди.

Туман ички ишлар бўлими билан ҳамкорликда ишлаш, огоҳликка даъват нима эканини билмайдиган, тушунмайдиган раислар анча-мунча эканлиги бизни ранжитди. Мисол: "Боғиафзал" қишлоқ фуқаролар йиғини (раиси Ҳ.Амонов ва маҳалла посбони С.Амонов)нинг атиги бир бетдан иборат ёзма ахбороти туман ички ишлар бўлимининг синов ва аниқлаш тадбиридан қутулиш учунгина ёзилганлиги кўриниб турибди. Бизнинг диний экстремизмга қарши кураш ва огоҳликка даъват борасида (аҳоли ўртасида) олиб борилаётган ишлар, белгиланган режалар ҳақидаги саволларимизга деярли жавоб йўқ, бор бўлса-да, юзаки. Бир бет қоғоз манзил, сарлавҳа, аҳоли ва мактаблар сони ҳамда 2000 йилнинг ярим йиллигида аҳолига неча сўм пул тарқатилганлиги, имзолар билан тўлғазилган. Бу нимаси ахир? Наҳотки 10285 нафар аҳоли яшайдиган ҳудуднинг жавобгар раҳбари гап нима ҳақида кетаётганини билмаса, тушунмаса? Бу-ку аён гап. Хўш, раис, маҳалла посбони, бошқалар бирлашиб нима иш қилишди, ўзлари бош бўлиб, ташаббус кўрсатиб қандай тадбирлар ўтказишди?

Агар кишининг тафаккури эскирса, билингки, у ўтмаслашади. Бугун раҳбарга осон эмас, у ҳар томонлама чиниққан, ҳар нарсага қодир, қисқаси, бутун вужуди билан мустақилликни ҳис қиладиган, унга садоқат билан ҳушёр хизмат қилишга ярайдиган бўлиши керак. Туманда масъулиятли тадбирларни теран англамайдиган, топшириқни шунчаки рўйхатдан ўтиш қабилида юзаки бажарадиган қишлоқ, маҳалла фуқаролар йиғини раислари оз эмас. Огоҳликка даъват — ҳушёрликни таъминлаш ҳақида гап кетса: "Бизнинг ҳудудда масжид йўқ, мулла йўқ..." каби сувга ботмас важлар билан "ишлайдиган"лар ҳам топилади. Бу кабилар раҳбарликнинг эски қолипига шу қадар маҳкам ўрнашганки, уларни фақат соғлом, янгича тафаккургина силжита олади. Шундагина улар ўз ўринлари қаердалигини билсалар, топсалар ажаб эмас.

Огоҳлик, тинчлик, аҳилликнинг баҳоси бир кило, ўн кило, бир тонна буғдой ёки пахта билан ўлчанмайди.

Огоҳлик, тинчлик, аҳиллик! Булар мустақилликнинг мустаҳкам уч таянчи. Бу борада туман ички ишлар бўлими ходимлари ҳамиша ҳушёр ва собитдирлар. Улар ижтимоий-сиёсий вазиятни издан чиқаришга қаратилган ҳар бир ҳаракатнинг пайини қирқишга астойдил шай, аниқ режаларга эга. Туманга қурол-яроғ, ўқдори ва бошқа ноқонуний нарсалар олиб киришга йўл қўймаслик, туман ҳудудидан бошқа вилоятларга иш, тижорат, ўқиш ҳамда номаълум сабабларга кўра вилоят ва республикамиздан ташқарига кетган фуқаролар билан профилактик излов ишларини йўлга қўйиш, уларнинг нима мақсадда кетганлигини аниқлаш, паспорт қоидаларига қатъий амал қилишни таъминлаш, экстремистик ғояларни тарғиб қилувчи адабиётлар кириб келишининг олдини олиш, бундай адабиётларни сотувчи, варақалар тарқатувчи шахсларни аниқлаш, уюшган жиноий гуруҳлар вақтинча яшаш ёки қурол тўплаши мумкин бўлган жойларни текшириш каби тадбирларни аниқ, сифатли ўтказиш учун бир неча гуруҳлар тузганмиз. Айни пайтда учта гуруҳ (раҳбарлари милиция подполковниги И.Нормуродов, милиция майори И.Нурмуродов, милиция майори Ф.Фаттоев) Денов, Дўрмон, Жўйрабод, Тезгузар, Чандир, Ш.Ҳамроев, Жўйнав, Искогаре, Вардонзе, "Боғиафзал", Султон Жўра, "Қалмоқон" қишлоқ фуқаролар йиғини, Шофиркон шаҳри ва "Саврак" маҳалла фуқаролар йиғини ҳудудида иш олиб бораяптилар. Тадбирлар давомида жами 20816 та хонадон текширувдан ўтди: доимий яшаш жойидан чиқиб кетган ва ҳозир қаерда яшаётгани ноаниқ 8 нафар шахс, яшаш жойидан бошқа вилоят ва мамлакатимиздан ташқарига кетган (яшаш жойи номаълум) 4 нафар, республикамиздан четга ишлаш учун кетган (турар жойи аниқ) 245 нафар шахс, ўқиш учун кетган 209 нафар фуқаро ва 10 нафар ҳамюртларимиз бошқа давлатларда ўқиётганлиги аниқланди. Бундан ташқари туманимиз ҳудудига бошқа жойлардан келиб, ноқонуний яшаётган 2 нафар шахс ва 9 та бўш хонадон рўйхатга олинди. Сабабли-сабабсиз чиқиб кетганларнинг ҳар бирига йиғма жилдлар очилиб, улар билан профилактик иш олиб бориш милиция участка вакиллари ва террорга қарши кураш бўйича тузилган гуруҳ ҳамда жиноят қидирув вакиллари зиммасига юклатилган.

Аниқ тадбир билан ишлаш ҳамиша қўл келади. Режаси, тадбири, юрагида ватанга муҳаббати, ишга иштиёқи бўлмаган кишилар баҳона излайди, зиммасидаги юкни бировга ташлайди. Биз бундайлар билан ҳам (хоҳ раҳбар, хоҳ оддий фуқаро бўлсин) курашишга тайёрмиз, зеро, мустақилликнинг асосий шартларидан бири огоҳликдир.

Ҳ.ЧОРИЕВ,
Шофиркон тумани ички ишлар бўлими бошлиғи, милиция майори

ЙИГИТ ОМОН БЎЛСА, ХАВФУ ХАТАР ЙЎҚ...

Осойишталигимиз посбонлари

"Йигитлар халқларнинг мақтови, кўрки" деб ёзганди академик шоиримиз Ғафур Ғулом. Халқнинг мақтовига эришиб, унинг кўркига айланган йигитларимиз Қашқадарё вилоятида ҳам бисёр. Вилоят ИИБ ҳузуридаги "Қўриқлаш" бошқармаси ходимлари давлат, жамоат ва фуқаролар мулкларини жиноий тажовузлардан ҳимоя қилиб, Ватанимиз равнақига, юртимиз истиқболига ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Ушбу бошқарма жамоаси милиция полковниги Абдураим Ибодов бошчилигида меҳнатни янгича ёндашув асосида ташкил этаётгани учун жорий йилнинг II чорагида жойлардаги тизимлар томонидан қўриқланаётган иншоотлар ва фуқаролар хонадонларида биронта ҳам ўғирлик содир этилмаганини қувончли ҳол деб баҳолаш мумкин.

Ходимлар томонидан жиноят содир этганликда гумон қилиниб, шаҳар ва туман ИИБнинг навбатчилик қисмларига келтирилган 130 нафар шахснинг 99 тасига нисбатан жиноий иш қўзғатилди. Қўриқлаш бошқармаси ходимлари томонидан ИИБга келтирилган маъмурий ҳуқуқбузарликка йўл қўйган шахслар сони 2000 йилнинг 2-чорагида ўтган йилги кўрсаткичга нисбатан 188 тага кўпайган.

Бошқарманинг майда ташмачиликка қарши кураш бўлинмаси ходимлари томонидан бир неча юзта майда ташмачилик қилган шахслар қўлга олиниб, ундирилган моддий товар бойликлар ташкилот ва муассасаларга қайтарилди. Шунингдек, 1218 та ҳужжат судларга юборилиб, ташмачи жиноятчиларга 1 миллион 558 минг 300 сўм жарима солинган.

Мустақиллигимиз байрамини муносиб кутиб олишга қизғин тайёрланаётган осойишталигимиз посбонлари халқ хўжалиги ташкилотлари жамоалари билан 2-чорак давомида 824 та суҳбат ўтказдилар. Қонун руҳи устувор бўлган корхоналарда юксалиш содир бўлиши, режа ва умидлар осмон қадар бўй чўзиши ҳеч кимга сир эмас. 2000 йилнинг иккинчи чорагида қўриқланаётган жами иншоотлар сони 2 мингдан ошди.

Маълумки, қўриқлаш бўлинмасида хизматда бўлган милиция ходимининг ҳушёрлиги, сезгирлиги жамоатчиликнинг, аҳолининг хотиржам турмуш кечиришларига сабаб бўлади. Ана шундай ҳушёр милиционерлардан бири кичик сержант Ўрол Ҳайдаровдир.

18 июн куни соат 9 ларда Қарши шаҳрининг Мурод Хўжаев кўчасида Тожиева Мукаррам исмли аёлнинг бўйнидаги тилло занжирни шахси номаълум бир йигит шарт узиб олиб қочади. Шу пайтда воқеа жойида бўлган милиция ходими Ўрол Ҳайдаров ўзини йўқотмай, ўғрини ушлаб, ички ишлар бўлимига олиб келади.

Шунингдек, вилоятнинг Чироқчи, Муборак, Қарши ва бошқа туманлари ИИБ ҳузуридаги "Қўриқлаш" бўлинмаси ходимлари жиноятлар изини текшириш, жиноятнинг олдини олишда фаол ҳаракат қилишиб, мамлакатимизда қонун устуворлигига эришиш йўлида дадил хизмат қилмоқдалар.

Шоир айтганидек:

Йигит омон бўлса, хавфу хатар йўқ,
Қалқон бор, қалъа бут, қўрғон саломат.

Азамат ТОВБОЕВ,
журналист

ЗИЁЛИ ЁШЛАР - ЖАМИЯТ БОЙЛИГИ

Ислом КАРИМОВ

Бугун Олий ўқув юртларида синовлар бошланди.

Соғлом авлод йили

ТИНИБ-ТИНЧИМАГАН ОДАМЛАР

Яқинда Хоразм вилояти ҳокимлиги воҳада иш кўраётган республика оммавий ахборот воситалари вакиллари билан маслаҳат кенгаши ўтказди. Шундай ҳамкасблардан бири ўрнидан туриб, дабдурустдан ҳоким муовини Ботиржон Раҳимовга "Соғлом авлод йили муносабати билан тадбирларни ниҳоятда кўп ўтказмаяпсизмикан? Баъзан қилинаётган ишларни ёзиш-ёритишга ҳам улгуролмай қолаяпмиз. Ҳатто анжуман-тадбирларнинг ўзида қатнашишга ҳам баъзида вақт тиғизлик қилади", деб қолди.

Ҳоким ўринбосари яримҳазил-ярим чин маънода айтилган бу сўзга албатта, ҳазиломуз оҳангда, аммо таг-заминли жавоб қайтардики, ҳозир бўлган журналистлар "Соғлом авлод йили" муносабати билан уюштирилаётган тадбирлар газета ёки журналда кўз-кўз қилиш учун эмас, балки том маънодаги баркамол авлодни камолга етказиш, истиқбол ва истиқлолимизни улар қўлига дадил ишониб топшириш учун ўтказилаётганлигини дилдан идрок этишди. Шу аснода у киши анжуман иштирокчиларининг барини эртага — якшанба куни мириқиб ҳордиқ чиқариш мумкин бўлган яна бир қўша маросимга лутфан таклиф этди.

Тиниб-тинчимаган одамлар ҳаётда нималарни ўйлаб топишмайди, дейсиз? Қаламкашлар ҳоким муовинининг таклифини қабул қилиб хато қилишмаганлигини эртасига Янгибозор туманига уюштирилган сафарнинг дастлабки онлариданоқ чуқур англашди.

...Тумандаги "Хоразм" жамоа хўжалиги маданият саройи 13-14 яшар ўсмирларнинг "жанги" қизигандан-қизияпти. Бир-бировни аяш йўқ. Гўёки, ҳаёт-мамот жанги кетаяпти. Мана, навбатдаги олишув ниҳоясига етди. Яна бир сониядан сўнг ҳакам олишувда қатнашган иккала ўсмирдан бирининг қўлини юқори кўтарди. Ҳали она сути оғзидан кетмаган ўспиринмасми, енгилганидан хўрлиги келиб, ўзини йиғидан тиёлмади. Чамаси, у жангда чакки қатнашмаганди.

- Профессионалларнинг баъзи "жанги"дан зерикиб кетасан, киши. Бу ерда эса унинг аксику? - деди завқ билан ҳайратини яширолмаган ҳамкасбларимиздан бири.

- Ҳоким муовинининг мириқиб дам оласиз, дегани шу-да, - жавоб қилди унга бошқаси.

Қаламқашлар шу куни бошқа ишқибозлар (улар зални тўлдириб ўтиришарди) сингари роса ҳордиқ чиқаришди. Иккинчи жаҳон урушининг янгибозорлик қатнашчиси Тожибой ота Оқмоновнинг хотираси учун ҳомийлар: "Жўрахон", "Насиба", "Эломон", "Гултож-сервис" хусусий фирмалари соврינлари учун ўтказилган ажойиб бокс мусобақаси ёши 70-80 ни қоралаган чоллар, кампирларни ҳам бефарқ қолдирмади.

(Давоми 2-бетда)

Газетада босилмаса ҳам...

ЧОРА КЎРИЛДИ

Қашқадарё вилоят адлия бошқармаси Одилов Асадуллонинг таҳририятга юборган суд қарори ижро қилинмаётганлиги ҳақидаги шикояти юзасидан текшириш ўтказди.

Аниқланишича, Қарши туман судининг 2000 йил 24 март қарори билан даъвогар А.Одиловнинг даъвоси қаноатлантирилиб, Таллимаржон ГРЭС Қурилиш УЖХК бошлиғи лавозимига ишга тиклаш, мажбуран бекор юрган вақти учун 112644 сўм иш ҳақи, маънавий зарар учун 20000 сўм миқдорида компенсация ва адвокатга кетган харажатлар учун 40000 сўм, жами 172644 сўм ундиришлик белгиланган. Ушбу қарор устидан Таллимаржон ГРЭС Қурилиш дирекциясининг кассация шикояти Қашқадарё вилоят суди фуқаролик ишлари судлов ҳайъатида кўрилиб, қаноатлантирилмасдан қолдирилган.

Шу боис маъмуриятнинг 2000 йил 30 мартдаги буйруғи билан А.Одилов ўз лавозимига тикланган. 172644 сўмни ундириш ҳақида ижро варақа чиқарилиб, ижрога қаратилган ва 2000 йил 4 июлда суд қарори тўлиқ ижро қилинган.

Ғайбулла САФАРОВ,
Қашқадарё вилоят адлия бошқармасининг бошлиғи

МИННАТДОРМАН

Сизларга, ҳурматли таҳририят, қилган мурожаатимдан сўнг тез орада барча муаммоларим тезкорлик билан ҳал этилди, ишга тикландим, барча тўловларни олдим. Адолатга ишондим. Сизлардан ва адлия-суд идораларидан миннатдорман.

Асадулла ОДИЛОВ

“ДАВРИМИЗ ЎЗИБЎЛАРЧИЛИКНИ ЁҚТИРМАЙДИ”

Ангрен шаҳар ички ишлар бўлими бошлиғи, милиция полковниги Шавкат Файзиев 1955 йилда Бўка туманида таваллуд топган. ТошДУнинг ҳуқуқшунослик факультетини битирган. 21 йилдан бери Ички ишлар соҳасида хизмат қилади. Оилали, 4 нафар фарзанди бор.

- Шавкат Эгамович, Ангренда меҳнат фаолиятингизни бошлаганингизга ҳали кўп вақт ўтмади. Ҳар бир раҳбар ўзининг янги иш жойида бирор янгилик, ўзгариш, янада аниқроқ айтадиган бўлсак, ишни ўз кўнглидагидек ташкил этишга интилади...

- Агар таҳлил қиладиган бўлсак, шаҳарда жиноятчилик, айниқса ўғирлик билан боғлиқ жиноятчилик ўсган. Хўш, бу нимадан келиб чиқади? Аввало одамларнинг лоқайдлигидан. Қўшни квартиранинг эшигини тақиллатаётган ёки қўшни дарвоза олдида тўхтаган бегона машина ҳайдовчисининг нима мақсадда келгани билан қизиқмаслик, маҳаллада пайдо бўлиб қолган нотаниш киши ҳақида маҳалла мутасаддиларига хабар бермаслик ва шунга ўхшаш сабабларга кўра жиноятчиликнинг бу тури авж олиб кетган. Шу сингари фактларни эътиборга олиб, жойларда профилактик тадбирларни кенг миқёсда олиб боряпмиз. Маҳалла посбонларининг ўз ишларига қизиқишини кучайтириш борасида ҳам талайгина тадбирлар амалга оширилаяпти.

Киши қайси касбда меҳнат қилишидан қатъий назар, у ўзининг нималарга қодирлигини тилда эмас, амалда кўрсатиши керак, деб ҳисоблайман. Энг асосийси, киши ўз касбига садоқатли, ҳалол бўлиши керак. Айниқса, бизнинг соҳамизда. Биргина ходимнинг ножўя қадами милиция шаънига доғ бўлиб тушишини доим ёдда сақлашимиз керак.

Идорамизга оҳангаронлик Нурмуҳаммад Маҳкамов деган одам Ангрен шаҳар деҳқон бозорида бир ходимимиз унинг 7700 сўм пулини олиб қўйганлиги ҳақида хабар берди. Олиб борилган тезкор ишлар жараёнида Ангрен шаҳрида 1959 йилда туғилган, ҳозирда ҳеч қаерда ишламайдиган, муқаддам судланган Олимжон Абдуллаев деган шахс қўлга олинди. У ўзини милиция капитани Аҳмедов деб таништириб, сохта ҳужжат кўрсатиб, деҳқон бозорида ана шундай “фаолият” юритган.

Биз кадрлар масаласига жиддий эътибор қаратаяпмиз. Ҳафтанинг ҳар пайшанба куни маънавият ва маърифат машғулотлари, ҳафтада икки кун ҳарбий-жисмоний тайёргарлик машқлари ўтказилмоқда. Жумани эса шахсий таркиб билан ишлаш куни қилиб белгиладик. Аҳоли билан мулоқот яхши йўлга қўйилаяпти. Маънавият ва маърифат дарсларига ички ишлар тизимида узоқ йиллар самарали хизмат қилиб, ҳозирда кексалик гаштини сураётган фахрийларни, шаҳарнинг баобрў фуқароларини жалб этаяпмиз. Айниқса, Ватан уруши ногирони, кекса ёзувчи, шаҳарда ўзбек тилида чиқарилган “Ўзбекистон шахтёри” газетасининг собиқ Бош муҳаррири, Ёзувчилар Уюшмаси аъзоси А.Убайдуллаев ҳам машғулотларимизда тез-тез қатнашиб турадилар. У кишининг шаҳар тарихи билан боғлиқ жонли ҳикоялари, даъватлари ёшларимиз қалбида ўз касбига садоқат туйғуларини уйғотади, қийин, лекин шарафли касбда ўз хизматларини ҳалол бажаришга ундайди.

- Тоғ чегараларида ҳам милиция бўлинмаси ташкил қилинибди...

- Ҳа, ходимларимизнинг бир қисми ўша бўлинмада. Қолганларининг эса икки сменада, яъни кундузи ва кечаси узлуксиз ишлашлари ташкил этилган. Чегараларнинг мустаҳкамлиги аҳоли осойишталигининг гаровидир. Яқинда шаҳар ИИБ қошидаги Қўриқлаш бўлими бошлиғи, милиция подполковниги Миржалил Исаметов ва бўлим катта нозири, милиция капитани А.Ҳолиқовлар томонидан “ГАЗ-2410” машинасида кетаётган икки нафар шахс тўхтатилганда, улар 100 литр бензинни ўғирлаб кетишаётгани маълум бўлди. Ана шундай ноқонуний хатти-ҳаракатларнинг олдини олишда аҳолининг ҳушёрлиги ҳам муҳим аҳамиятга эгалиги шубҳасиз. Чунки аҳиллик, эътиборлилик тинч-осойишта ҳаётимиз мезонидир.

Шу ўринда жиноятчиликка кенг йўл очувчи омиллардан бири кўчалардаги зим-зиёлик ҳақида ҳам айтиб ўтиш шарт. Эътибор берсангиз, шаҳримизнинг аксарият кўчаларида чироқ йўқ, бор бўлса ҳам номигагина. Бу ҳолатнинг жиноятларни келтириб чиқармаслигига ким кафолат бера олади? Ҳеч ким! Бу масалани маҳалла фаоллари чуқурроқ ўйлаб, амалий чоралар кўриш вақти етмадимикин? Ахир бу сизнинг маҳаллангиз, у ерда тинч-хотиржам, фаровон яшаш учун аввало ўзингиз имконият қидиришингиз керак. “Олма пиш, оғзимга туш”, дейдиган замонлар аллақачон орқада қолди. Бугунги давр, муҳит бошқача. У ўзибўларчиликни ёқтирмайди.

- Ангренликлар кейинги пайтда ходимларингизни жамоат ишларида ҳам фаол иштирок этаётганликларига гувоҳ бўлишяпти.

- Ҳа, баъзида хизмат доирасидан бошқа ишларни ҳам бажаришга тўғри келяпти. Масалан, шаҳардаги қуриган дарахтларни қирқиб ташлаш қайси ташкилотнинг вазифаси? Бундай дарахтнинг хосияти ёмон эканлигини наҳотки ўша масъул идора ходимлари билишмаса? Бу милициянинг бажаришга бошқа юмуши йўқлигидан эмас, балки шаҳар кўркамлиги, ободлиги учун барча баравар қайғуриши лозимлигини тўғри англаганлигидан далолатдир.

- Оилавий муаммолар юзасидан мурожаат этувчилар билан қандай ишлар олиб борилияпти?

- Шуни эътироф этиш керакки, оила можароларини ёки бошқа муаммоларни ижобий ҳал этиш бўйича маҳалла қўмиталарига жуда катта ҳуқуқ ва имкониятлар берилган. Лекин бундан улар тўлиқ фойдаланяпти деёлмайман. Шу сабабли биз имкон даражасида бундай фуқароларга кўмакдош бўлаяпмиз.

- Ўзбекистон фуқаролик паспортини алмаштириш бўйича белгиланган муддат ниҳоясига етди. Лекин бу борада жуда кўплаб тушунмовчиликлар, шикоятлар борлиги сир эмас...

- Биз шаҳарда паспорт тизими бўйича йўл қўйилаётган камчиликларни бартараф этиш ҳамда тартиб-интизомни мустаҳкамлаш мақсадида зарур тадбирларни амалга ошираяпмиз. Ўйлайманки, бу борада ижобий натижалар ҳадемай кўзга ташланади. Шу ўринда яна бир нарсани айтиб ўтишни истардим, ўзларини қийнаган муаммоларни қонун йўли билан ҳал этиш учун ҳамюртларимизда ҳуқуқий билим етишмаслиги кўп ҳолларда сезилиб қолади. Демак, халқнинг ҳуқуқий савиясини оширишда барчамиз бирдек масъул бўлмоғимиз лозим. Чунки бусиз биз орзу қилган ва интилаётган келажаги порлоқ давлатни барпо этишимиз мушкул.

- Шавкат Эгамович, машаққатли, шу билан бирга шарафли милиция соҳасини танлашингизга нима туртки бўлган?

- Дадам 31 йил шу соҳада меҳнат қилганлар. У кишининг фидойилигига ҳавасми, болаликдаги орзуми, билмадим. Лекин бу қийин ва шарафли касбни танлаганимга ҳеч қачон афсусланмайман. Ўғилларимнинг иккаласи ҳам келажакда ҳуқуқшунос бўлиш ниятида. Ҳозирда улар шу соҳа бўйича таҳсил олишяпти.

- Суҳбатимиз сўнгида “Инсон ва қонун” муштарийларига тилакларингиз?

- Ички ишлар бўлимларида кечаю-кундуз фидойилик билан хизмат қилаётган посбонларимиз омон бўлишса, кунларимиз тинч-тотув ва осойишта ўтади. Мен газета муштарийларига оилангиз тинч бўлсин, топганингиз яхши кунларга буюрсин, деб ният қиламан.

Суратда: ИИБда маънавият ва маърифат дарслари

Н. ДУШАБОЕВА
суҳбатлашди.

(Боши 1-бетда)

ТИНИБ-ТИНЧИМАГАН ОДАМЛАР

Ибратлиси шундаки, дастлаб мактаблараро баҳс тариқасида бошланган мусобақалар энди вилоят турнирига айланди ва ўзимиз гувоҳ бўлган олишувларда Урганч шаҳрининг бир йўла 2 та, шунингдек, Гурлан, Қўшкўпир, Урганч, Хива, Шовот ва Янгибозор туманлари командалари (жами 200 га яқин боксчи) қатнашиб, Руслан Бектемиров, Анвар Бойназаров, Беҳзод Маҳмудов, Отабек Султонов, Артём Трофимов, Учқун Турсунбоев сингари 19 нафар умидли ёш спортчилар унинг ғолиби бўлишди.

Қаранг, ёшларнинг анъанавий ёзги таътили вилоятнинг энг йирик Қўшкўпир туманида ҳам ғоят мароқли ўтаётган экан. Бу ерда Беруний номидаги ўрта мактабнинг спорт майдонида туман мактаблари футбол жамоаларининг зонал турнири давом этарди.

- Футбол мусобақалари ушбу майдонда биринчи бор ўтказилаяпти. - деди туман ҳокимининг ўринбосари Йўлдош ака Отаназаров. - Биргина шу зонадаги мусобақаларни назарда тутсак, унда 8 та мактаб (туман марказидаги) жамоаси иштирок этди. Ҳар битта ўйин учун алоҳида ўйингоҳ танланди. Қўшкўпирлик хассос муаллим Бобожон ота Расулов хотирасига ўтказилган бу мусобақаларга ҳар битта мактаб жамоаси ўз ўйингоҳини ҳозирлади. Ўйинлар энг намунали тайёрланган ўйингоҳлардагина ўтказилди.

Суҳбатимиз ёнгинамизда туриб, ўйинни кузатган вилоят ҳокими ўринбосарининг ҳам эътиборини тортди:

- Шахсан ўзим соғлом авлодни камолга етказиш ниятини рўёбга чиқариш асносида эришилаётган учта асосий ютуқни кўраяпман, - деди Ботир Раҳимов фикрларини ўртоқлашаркан, - биринчиси, мусобақалар шарофатидан ўйингоҳлар обод этилаётгани. Ҳатто янгидан қурилаётганлари ҳам бор. Турнир боис спорт анжомлари, мусобақа иштирокчилари - фарзандлар учун эса спорт кийимлари сотиб олинаяпти. Бу — бир ютуқ. Иккинчиси, оммавий спорт учун яратилган бундай шарт-шароитлар замирида пайдо бўлади, моддий пойдевор бисёр жойда ҳамма нарса равнақ топади, шу жумладан, спорт ҳам. “Худо хоҳласа кейинги олимпиада мусобақаларида Ўзбекистон спорт шарафини ўзим ҳимоя қиламан” деган ўсмирни ҳозиргина ўзингиз кўрдингиз. Катта ютуқ шу эмасми? Учинчиси, омма руҳияти, маънавияти, инсоний фазилатларининг спорт туфайли бойиб бораётгани. Тан олиб айтмоғимиз зарурки, ҳозир вилоят шаҳар ва туманларида ўтказилаётган турли турнирларга ҳокимликлар эмас, бевосита одамларнинг ўзлари бош-қош бўлишаяпти. Ҳозиргина якунланган футбол турнирига биргина “Бунёдкор” хусусий фирмасининг ўзи 500 минг сўм маблағ ажратди. Айни кезда Боғотда ўтаётган футбол мусобақалари эса қишлоқ хўжалигининг моҳир ташкилотчиси, машҳур пахтакор, Меҳнат Қаҳрамони Искандар ота Дўсовнинг порлоқ хотирасига бағишланмоқда. Спортнинг шарофатини шундан ҳам билаверингки, у туфайли қадриятлариимз қадрланаяпти, аждодларимиз, ота-боболаримиз руҳи ёд этилаяпти, хотираси абадиятга юзланаяпти, кишилар қалбида меҳр-оқибат, хайр-саховат ва ҳотамтойлик туйғулари жўш ураяпти.

Хулласи калом, интилганга имкон бисёр. Қаламкашлар назарида “Соғлом авлод йили” Хоразмда чакки ўтаётгани йўқ. Бундай тадбир имконлар эса албатта, ютуқ ва самарага элтади. Жаҳонни лол қолдирадиган азамат спортчилар истиқболда шу заминдан яна ҳам кўп етишиб чиқса, жисмоний ва маънавий баркамоллик даражаси ҳам янада ортса не ажаб?!

Абдулла СОБИРОВ,
“Инсон ва қонун” мухбири

Исловот самараси

ДЕҲҚОН МАНФААТ КЎРГАНДА...

Бу йил об-ҳаво ноқулай келганига қарамай, Нишон тумани 6-Усмон Юсупов номли кооператив-ширкат хўжалиги далаларида ғалладан мўл ҳосил олинди. Ғўзаларнинг эса авжи баланд. Яқинда хўжаликда бўлганимизда раис Умриқул Эрбоев билан дала айландик. У киши бизга қуйидагиларни гапириб берди:

- Ўтган йили кеч кузда 850 гектар майдонга “Купово”, “Улуғбек-600”, “Афилия” ғалла навларини эккандик. Режамиз 1510 тонна эди. Фидойи меҳнат эвазига 1886 тонна ғалла ҳосили олинди.

Илғор ижарачиларимиздан Иззат Мустанова 42, Абдихалил Ибрагимов 40, Қўлдош Очилов 38, Фахриддин Юсупов 37 центнердан ғалла ҳосили кўтарди. Хўжалик тўлиқ оилавий пудратга айлантирилган. Бир йилдан бери чек системаси жорий қилинган. Ижарачи режадан ошириб топширган ҳосилдан 25 фоизини ўзига олади. Мисол тариқасида ўтган йили Иззат Мустанова 14 тонна ғалла олди. Жўра Қодиров 3 тонна, Абдухалил Ибраимов эса 4,5 тонна ғалла олди. Ҳамма гап моддий манфаатдорликда. Деҳқон манфаатдор бўлса даладан бери келмайди. Унга далага чиқ, дейишга сира ҳожат йўқ. Бу йил ҳам 1200 гектар майдонга пахта экканмиз. Режа 30 центнердан. Илғор ижарачиларимиз Йўлдош Очилов, Холлиёр Боллиев, Жума Сувонов, Амир Абдуллаевлар ҳар гектар майдондан камида 35 центнердан пахта олишни режалаштириб қўйишган. Ўтган йилги пахта ҳосилидан аҳолига 25 тоннадан зиёд пахта ёғи тарқатилди. Ҳозиргача пахталарга 5 марта ишлов берилди. Соф фойда ҳисобидан 1 км 200 мер масофага газ қувурлари тортилди. Қўрғончага оқар сув олиб келинди. Ўтган йили 18 млн. соф фойда билан якун қилгандик. Бу йилга мўлжал ҳам шунга боради.

Ғози РАҲМОН,
“Инсон ва қонун” мухбири

Фориш туман Давлат нотариал идораси, туман ФҲДЁ бўлими билан шундоққина ёнма-ён бинода жойлашган экан. Ҳаммаёқ топ-тоза, атрофига дов-дарахтлар ўтқазилган. Бу ерга узоқ йўлдан ҳориб келган ҳар бир кишининг кайфияти уларнинг хушмуомалалигидан беихтиёр кўтарилиб кетганини сезмай қолади.

Биз дастлаб туман Давлат нотариал идорасига кирдик. Нотариус Иброҳим Кенжаев тадбиркор Ғайрат Қозоқов билан ҳуқуқ-тартибот борасида суҳбатлашиб ўтиришган экан. Биз у билан яқиндан танишиб, олиб бораётган ишларидан мамнун бўлдик. И. Кенжаев бу ерда кўп йиллирдан буён нотариус бўлиб ишлаб ойлик режаларини ортиғи билан уддалаш билан бирга фуқароларнинг ҳуқуқий онгини юксалтиришда ўз улушини қўшиб келаяпти.

Бу ердан чиқиб И. Кенжаев ҳамроҳлигида туман ФҲДЁ бўлимига бордик. Бўлим мудираси Гулбаҳор Шаҳарова фуқаролардан Гулбаҳор Ўсарова, Муҳаббат Ҳайдаровалар билан миллатимиз келажаги оналар қўлида эканлиги хусусида баҳслашишаётган экан. Г. Шаҳарова онаси - устози Умсун Остонова изидан бориб ҳуқуқшунос бўлиб эл-юртга танилган.

СУРАТЛАРДА: (чапдан) И. Кенжаев тадбиркор Ғ. Қозоқов билан суҳбатлашаётган пайти акс эттирилган;
(пастда ўнгдан) Г. Шаҳарова Г. Ўсарова, М. Ҳайдаровалар билан ўзаро суҳбатда.

Нурмамат АЛМУРОДОВ олган суратлар.

Йўлсозлик бекатларида

ЙЎЛИНГ РАВОН БЎЛСИН, БИРОДАР!

Йўлга эътибор—элга эътибор, деган нақл бугун яратилгани йўқ. Қолаверса, эл-юрт манзилларини бир-бирига боғлайдиган равон ва текис йўллар қурилишларида хизмат қилаётган заҳматкаш юртдошларимиз савоб ва олқишнинг ҳаммадан кўпини олади. Қашқадарё вилоят автойўл бошқармасига қарашли Яккабоғ автомобиль йўлларини таъмирлаш корхонасида 100 га яқин муҳандис-техник ва ишчи ходимлар меҳнат қилади. Корхона бошлиғи, тажрибали йўлсоз Очил Қодиров билан қилган суҳбатимиз корхонанинг бугунги аҳволи, иш унуми, фидойи меҳнат ва самарадорлик ҳақида борди.

- Биз туманимиз ҳудудида мавжуд бўлган давлат балансида турадиган жами 271 километрлик йўлни меёрий аҳволда сақлаш, таъмирлаш, йўлларни туташтирувчи 39та кўприкларни таъмирлашга хизмат қиламиз. Ўтган йили белгиланган режага кўра 67 млн. 167 минг сўмлик таъмирлаш ишлари белгиланган эди. Биз бу режани анча ошириб, яъни 92 млн. 144 минг сўм қилиб бажардик. Ёки 60 кмдан зиёд йўлларимизни таъмирдан чиқардик. Бу йилги режага кўра 75 млн. сўмлик таъмир ишлари кўрсатилган. Жорий йилнинг биринчи чораги якунларига кўра бу режани ўттиз фоиздан ошириб уддаладик. Юқори меҳнат самарадорлигига эришиб, ўзларининг фидойи меҳнатлари билан бошқаларга ўрнак бўлаётган ходимларимиздан юкловчи Маҳмасаид Шомуродов, Музаффар Поёнов, тракторчиларимиздан Кўқон Норбоев, Келдиёр Ашуров, грейдер текисловчиларимиздан Собир Мирзаев, Ғузор Юнусов, Аваз Сатторов, Жамол Хўжақуловлар корхонамиз фахри ҳисобланади. Асосий вазифамиз мавжуд йўлларни сақлаш ва уларда ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш, йўл белгиларини қўйиш ва таъмирлашдан иборат.

Туманимиз ҳудудидаги йўллардан ўтадиган ҳар бир йўловчи равон йўллар орқали озорланмай, бехавфухатар ўтса қувонганимиз — шу.

Ўз мухбиримиз.

Маслаҳат сўрабсиз

ФИРИБГАРНИНГ УСТАЛИГИМИ, СОДДАЛИГИ?

“Ариза ва шикоятларга фуқароларнинг ўз ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини рўёбга чиқариш борасидаги илтимослари баён этилган мурожаатлар, деб қаралмоғи даркор”.

Ҳурматли “Инсон ва қонун”! Сизга Хоразм вилоятидан 1965 йилда туғилган, 11 ёшида — 4-синф ўқувчиси пайтида отадан етим қолган аёл мурожаат қилаяпти. Биз оилада отамиздан айрилиб қолгандан сўнг онамиз қарамоғида 6 нафар қиз, 1 та ўғил ўсиб-улғайдик. Худога шукур, катта опаларим уйли-жойли, ўзларидан кўпайиб, бахтли ҳаёт кечиришаяпти. Аммо менинг севиб турмуш қурган эрим 1985 йилда бевақт ҳаётдан кўз юмди. Инсон умидли бўлар экан, руҳан чўкмасдан нимanидир, кимнидир кутиб яшаб келаётган, СМУ идорасида бухгалтер-ҳисобчи бўлиб ишлаётган эдим. Бу ерда кассир бўлиб ишловчи Худойберган Каримов деган кимса менга ўзгача қарайдиган, пайт пойлаб, баъзан мени уйгача кузатиб қўядиган бўлиб қолди. У менга ниҳоятда ғамхўрлик қилар, мулойим муомалада бўларди. Бу даврда мен Урганч шаҳар, Водник шаҳарчаси, Рўзмат Ғойипов кўчасидаги квартирада ёлғиз ўғлим Муроджон билан яшардим. Уйни хусусийлаштириб олгандим. 1996 йилда Урганч қурилиш-монтаж бошқармаси квартирамнинг 50 фоизини моддий ёрдам тариқасида пул ўтказиб тўлаганди. Қолган 50 фоизини ойлик маошимдан тўлаб турдим. 1997 йилда касалликка чалиндим. Ҳозирги кунда 2-гуруҳ ногирониман, ҳар ойда 6300 сўм пенсия оламан.

1999 йил кузида Худойберган Каримов менга хотини билан ажрашиб кетганини айтиб, бирга яшашга таклиф қилди, "касалингни юқори малакали шифокорларга даволатаман" деб ваъда берди, ўз уйига кўчиб ўтишимни сўради.

Хуллас, ялинавериб, мени кўндирди, хусусийлаштирилган уйимни соттирди, пулини ўзи олди, имзоларни мен қўйдим. Сўнг Худойберган янги уй-жой қуриш ва участка ваъда қилиб, мени ўғлим билан опасининг уйида вақтинча яшаб туришга кўндириб, уй-жойимни сотишдан тушган 1 млн. 265 минг сўмни ўзи билан олиб кетди. Биз унинг опасининг уйида биринчи ойларда аҳил яшадик. Кейин арзимаган баҳонада опаси жанжал кўтариб, бизни уйидан ҳайдаб чиқарди. Худойберган мени алдаган экан. Хотини ва 4 нафар фарзанди бор экан.

Менда Худойберганнинг ўз қўли билан ёзган тилхати бор. Унда “Мен Бобожонова Шарофатнинг уй-жойини 1 млн. 265 минг сўмга сотдим, ўрнига апрел ойида уй-жой олиб бераман. Ҳозирча ишларим юришмай турибди, агар менга бирор кор-ҳол бўлса, опам турган уй-жойни сотиб, уй-жой қилиб беради" дейилган. У менга ўз паспортини ҳам гаровга бериб қўйган эди.

Мен пулимни талаб қилиб, жуда кўп марта қатнадим уларнинг хонадонларига. Бечора онам ва опамлар ҳам бир неча маротаба пулимни беришини Худойбергандан илтимос қилиб боришди. Аммо бефойда. У пулимни бермасдан қочиб юрибди. Мен эса уйсиз, пулсиз, касал ҳолда, ёлғиз болам билан кўчада қолдим. Айтинг, нима қилай? Кимга мурожаат этай? Қандай қилиб пулимни қайтариб олишим мумкин? Худойберганнинг қилмиши фирибгарликми, йўқми? Ёки менинг соддалигим панд бердими? Ёлғиз болам билан кўчада қолавераманми? Худойберганнинг қаллоблиги учун жазо борми?

Шарофат БОБОЖОНОВА,
Урганч шаҳри,
Махтумқули кўчаси, 348-хонадон”

ТАҲРИРИЯТДАН:

Муҳтарама Шарофат синглим! Сўзсиз соддалик қилибсиз. Лекин фирибгарлик дегани ҳам соддаларни лақиллатишда, ҳар хил йўллар билан мулкига эгалик қилиб, чув туширишда ифодаланади. Ҳозирча биз Худойберганни фирибгар ёки бошқа ном билан атай олмаймиз, зеро, бунга асос ва ваколатимиз йўқ. Бўлган воқеага ҳуқуқий баҳони тергов, прокуратура ва суд идоралари беролади. Ким ҳақ, ким ноҳақлигини улар ажратиб беришлари керак. Сизга яшаб турган ҳудуд прокуратурасига мурожаат қилишингизни маслаҳат берамиз. Қўлингизда Худойберганнинг тилхати, паспорти ва далиллар, гувоҳлар бор экан. Уларни “пеш” қилиб, даъво аризаси билан судга мурожаат қилишингиз ҳам мумкин.

Ана, холос!

АБЖИР „ТИЖОРАТЧИ“

Ҳа, Гулсин Нишоновани шайтон йўлдан оздирдими, тижоратнинг антиқа йўлини топди. Нима қилсаям, қонуний сотувчи деган номи бор. Қолаверса, дўконнинг мудири ҳам ўзи. Хоҳласа, дўкон ихтиёридаги истеъмол молларини “тижорат”га, хоҳласа дўконга кирим бўлмаган ўз молини ҳам солиқдан яшириб пуллайверади. Қарабсизки, харидор ҳақидан юлиб қолишда ҳам унга тенг келадиганлар топилмай қолди.

Шу йил 14 март куни давлат солиқ идораси томонидан ўтказилган назорат текширувда Бўка туман матлубот ҳиссадорлик жамиятига қарашли 32-сонли дўконда Г.Нишонова харидор У.Маматовга 3 кг. оққанд, 2 дона гугурт, 1 дона елим халта, 5 дона хўжалик совуни учун 1600 сўм олиб, назорат касса машинасига кирим қилади-ю, лекин чек қоғозини бермайди. Аниқланганда, Г.Нишонова харидорга ҳар донаси 81 сўмлик хўжалик совунини 125 сўмдан пуллагани ва шу йўл билан харидордан жами 220 сўм олиб қолгани фош бўлди.

Умуман шу йил 24 февралдаги 141-сонли юк ҳужжати билан келтирилган 303 дона хўжалик совунининг 206 донаси 81 сўмдан эмас, балки 125 сўмдан сотилгани гувоҳлар иштирокида аниқланиб, Г.Нишонова 9064 сўм накд фойда кўргани ўз исботини топди.

Охир-оқибат нафси ҳакалак отган сотувчидан туман суди ҳукми билан 131,250 сўм жарима ундириладиган бўлди ва у 2 йил муддатга савдо-сотиқ ишлари билан шуғулланиш ҳуқуқидан маҳрум қилинди.

М.ҒУЛОМОВ,
Бўка туман прокурори ёрдамчиси,
Ҳ. АСРОҚУЛОВ,
журналист

Жиноятга жазо муқаррар

НОҲАЛОЛ ИШ — СИНДИРАР ТИШ

Меҳнат қилишдан бўйин товлаш, пешона терини тўкмай бойлик орттиришга уриниш кишини охир-оқибат қалтис вазиятларга солиб қўйиши, эл орасида юзини шувут қилиши шубҳасиздир. Турмушда эгриқўллиги билан одамгарчиликдан чиқиб қолган, обрўсини сувдай тўккан-лар учраб турса-да, бундай аччиқ қисматлар айрим кимсаларга ҳануз сабоқ бўлмаётгани ачинарли ҳолдир.

Навбаҳорлик Содиқ Саксонов чучварани хом санаб, бир қалтис ҳаракат билан мўмайгина бойлик орттириб олмоқчи бўлди. У Навбаҳор туманига қарашли "Сармиш" жамоа хўжалигига ёрдамчи чўпон бўлиб ишлайди. Ўтган йилнинг 15 ноябр куни С.Саксонов тап тортмай Ш.Рашидов жамоа хўжалигининг бош чўпони А.Тошевга қарашли отардан 507 бош қўй-эчки 8 бош қўчқор, 195 бош совлиқни кўз очиб юмгунча ўз отарига қўшиб олиб, ҳайдаб кетади. Мазкур жиноий иш тезкор ҳаракатлар натижасида қисқа муддатда фош этилади. С.Саксоновнинг ўғрилиги жамоа хўжалигига 2 миллион 30 минг зарар етказган.

Мазкур жиноий иш Нурота туман суди Ў.Боймуродов раислигида кўриб чиқилиб, С.Саксонов Жиноят Кодексининг 169-моддаси 4-қисми "А" банди билан айбли деб топилиб, уни 8 йилга озодликдан маҳрум этилди. Ноҳалол нон — тиш синдирар, деб шуни айтсалар керак. Бироқ афсуски, юқоридагидай нохуш ҳодисалар туманимиз ҳудудида учраб турибди. Хусусан, жорий йилнинг ўтган уч ойи мобайнида 18 марта ўғрилик содир этилган. Шулардан саккизтаси фуқароларнинг шахсий мулкига, ўнтаси эса давлат мулкига тажовуз қилиш, деб баҳоланди. Айни вазият ҳуқуқ-тартибот идоралари ходимларидан сезгирлик билан кескин чора-тадбирлар кўришни тақозо этмоқда. Туман прокуратураси, туман ички ишлар бўлими, "Камолот", "Нуроний" жамғармалари, шунингдек, қишлоқ фуқаролар йиғини фаоллари ҳамда кенг жамоатчилик вакиллари иштирокида бир қанча тадбирлар ишлаб чиқдик. Ҳозирги пайтда тарғибот-ташвиқот ишлари яхши йўлга қўйилган, аҳолининг ҳуқуқий маданиятини оширишни кўзлаб бир қатор суҳбат ва учрашувлар уюштирилди. Соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, меҳнатдан келадиган бойликнинг бахт келтиражаги, жиноятга жазо муқаррарлиги ана шундай мулоқотларимизнинг асосий мавзуларидир. Жиноятчилик, шу жумлада ўғриликнинг олдини олишда қонун тарғиботи, ҳуқуқий-маърифий тушунтириш ишлари ўз самарасини бераётир.

Б.ЁҚУБОВ,
Нурота тумани прокурори,
адлия кичик маслаҳатчиси

Хатлар! Улар турфа хил. Лекин барчасининг бир ўхшашлиги бор: ортида инсон туради, ўзига хос орзуси, умидлари акс этади, ҳақми, ноҳақми, барибир қандайдир илинж билан битади, жавоб кутади. Ҳеч қурмаса эътиборсиз қолдирилмаслигига, бирор муносабат билдирилишига умид қилади, илҳақлик билан йўл пойлайди. Баъзилари эса дилидагисини хат орқали "ёради", уни кимдир ўқигани ёки эшитгани, хат эгасини енгил тортиради, дардини ёйгандек бўлади.

Ана шундай мактублардан бирини дунёнинг иссиқ-совуғини бошдан кечирган, ёшини анчагина "яшаб" қўйган, тақдирига тушган синовларга "қисмат" деб қараса-да, дилида тугун бўлиб турганларни бизнинг газетамиз орқали газетхон ўқишини жуда-жуда истаган шахс битибди. Хатни ўқигач, отанинг "сўров"ларини рад эта олмадик. Бунга сатрлардаги баъзи жиҳатлар сабаб...

Изтироб мактуби

ТИРИКМИСАН ЎҒЛИМ, БАҒРИМГА БОСАРМИКАНМАН?

Ҳурматли "Инсон ва қонун" таҳририяти! Мен Яратганнинг инъоми — берган умрининг онгли қисмини ён-теварагимдаги инсонлар тақдири, қувонччу ташвишлари билан жамулжам ўтказиб келаётган инсонман. Бировдан паст, бошқаси билан тенг, яна биридан баландроқ, хуллас, "баҳоли қудрат" деганларидай яшадим. Асосийси, ёшлигим, кучим, қувватим ва орттирганим — ақлий ва моддий бойлигимни халқимиз, она заминимиз равнақи, фаровонлиги билан узвийликка бахш этиб ўтаяпман. Миннат қилмайман, чунки бу ҳаётнинг ҳузурини ҳам, шўх-шодон кунларини ҳам бошдан кечирганман.

Барча инсонлар қатори яхши умидларим бор эди. Улар ҳозир ҳам сўнган эмас. Лекин... Оллоҳ суйган бандасига сиру синовлар юборар экан (ҳар ҳолда ўзимни шундай тинчлантираман), деганларидек қариганда бошимга кўп "синов"лар тушди. Тўғрисини айтсам, улар барчанинг бошида ҳам борлигини ҳис қиламан. Дунёнинг бирор давлати, шаҳри-чорраҳаси йўкки, мен "тотаётган" ташвиш-ўйлар, тақдирларнинг баъзида бешбаттарини бошқалар чекмаётган бўлса? Лекин... хом сут эмган банда эканмизки, гўё ўз бошингга тушгани қолган барчасидан оғирроқдек туюлар экан. "Ўз юкинг оғир" деганлари шу бўлса керак.

Сўнгги йилларда хонадоним бошига ташвишлар, зарбалар "қўша-қўша" ёғилди. Аввалига куёвим автофалокатга учраб ҳалок бўлди. Ҳали ўн гулидан бири ҳам очилмаган қизим — ёш бева, иккита мурғак неварам ота меҳридан жудо — ярим етим қолди. Орадан кўп ўтмай, Мирали исмли ўғлим 18 ёш — навқирон пайтида автоҳалокатга учраб, ҳаётдан кўз юмди. Бирданига икки фарзандимизнинг бошига тушган дардини хотиним кўтаролмади. Тез орада касалланиб, вафот этди.

Кўриб турганингиздек, бу ёпишган "шодали" бало-қазолар мендек ёшини анчагина яшаб қўйган одамни ҳам қўшиб оёқдан йиқитиши ва тўшакка михлаши эҳтимоли йўқ эмас эди. Мени бир нарсагина сақлаб турарди. Бу куч ёнимда ёлғиз қолган фарзандим, суянчиғим, ўнтанинг ўрнини босадиган забардаст зурриёдим Раҳматулла эди. У менинг тик туриб, бошга тушган зарбаларга дош беришимда қувватим эди. Одамлар кўнгил сўрашганда "сабрли бўлинг, ана шунқордек ўғлингиз ёнингизда, унга ва невараларингизга умр берган бўлсин" дейишарди. Менга ана шу сўзлар мадад эди. Сабр-қаноат ато этарди, дилимга таскин берарди.

Ҳа, мен Раҳматулладек ўғлим борлигидан фахрланардим. Қанийди, ҳар бир ота ўз фарзанди, зурриёдидан мендек ғурурга тўлса! Ахир, айрим оталарнинг фарзандлари ноқобил чиқиб, бошларини хам қилаётганидан нолиб сўйлаганларини кўп марта эшитганман, гувоҳи бўлганман.

Менинг Раҳматуллам 1957 йилда туғилган, қирчиллама 43 ёшда эди. У 80-йилларда ўз интилиши ва билими билан Тошкент Политехника институтининг кимё-технология факультетини муваффақиятли битириб, олий маълумот олган эди. Уни ҳеч қачон эркалатган эмасман. Ёнига тушиб "йўрғалатган" ёки "тинч-юмшоқ-ёғли" жойга ўрнаштиришга ҳаракат қилган эмасмиз. Ўз меҳнати, пешона тери билан оёққа турган эди, болам. Дастлаб уйи — Қаршидан неча юз километр йироққа — Гулистон шаҳридаги ёғ-экстракция заводига ишга юборилди, оддий инженер-технолог бўлиб ишлаб юрди. Сўнг Косон туманидаги ёғ-экстракция заводига шундай вазифага ишга келди. Анча тажриба орттиргач, Қарши ёғ-экстракция заводига техника хавфсизлиги бўйича муҳандислик қила бошлади. Бу ерда цех бошлиғи бўлди, айни пайтда жамоатчилик иззатини қозониб, завод касаба уюшмаси қўмитасида ҳам раҳбар этиб сайланди. У Ўзбекистон миллий мустақиллигини эълон қилган кунлари ўзбекнинг "қанот чиқариб, парвозга шай" зиёлилари қаторида эди. Шодлигини ичига сиғдиролмасди. "Энди ижод қилиш, ташаббус кўрсатиш, фидойи бўлиш даври келди" деб қувонарди. Одамлар уни кўришди, сезишди.

1993 йилда завод жамоаси ҳиссадорлик жамиятига айлантирилгач, ҳиссадорлар ўғлим Раҳматуллани ўзларига раҳбар — директор этиб сайлашди. Жамоада бирдамлик ҳукмрон бўлаборди. "Шунчаки" корхонада ривожланиш, тараққиёт кўзга ташланиб қолди. Одамлар ўртасида ўғлим Раҳматулланинг жонбозлиги оғизга тушди. Давр талабига жавобан, завод қошида "Ўзбек-Сингапур" қўшма корхонаси ташкил этилиб, чет эл инвестициясига йўл очилди, ҳиссадорларнинг даромади яхшиланди, турмуш тарзида ижобийлик акс эта бошлади.

Қолаверса, нафақат завод, корхона, балки вилоят ва Қарши шаҳридаги кўплаб ободончилик ишлари, хайрия тадбирлари ўғлим Раҳматулла бошлиқ жамоа иштироки ва ташаббуси билан амалга оширила бошлади.

Ўғлимдан фахрланаман, чунки у юртбошимизнинг "Куч — билим ва тафаккурда" деган сўзларидан илҳомланиб, амалиётни илмфансиз, пухта назарий билимсиз ривожлантириб бўлмаслигини англаб етди. Тополган бўш вақти-ю, тунларини бедор ўтказиб бўлсада, илмий иш билан шуғулланди, **ўнлаб ихтиро ва муаллифлик** ишларини яратди, 1998 йилда **фанлар номзодлиги** диссертациясини ёқлади. Тиниб-тинчимас болам шу кунларда **фанлар докторлиги** учун изланиш диссертация устида ишлаётган эди.

Раҳматулланинг ташаббус, маданият, қадриятлар, фан-тараққиёт, корхонани ривожлантиришга оид **ўнлаб мақолалари** республикамиз матбуоти — газета ва журналларида босилиб чиққан эди.

Ўғлимдан мағрурланардим, шу боисданким, унинг номи АҚШ, Германия, Малайзия, Сингапур, Тайван каби мамлакатларда танилган эди. Мустақиллигимиз очиб берган йўл, ташаббусни қўллаб-қувватлаши сабабли ўғлим бу мамлакатларга тажриба алмашиш учун борган ва улардан меҳмонлар қабул қилган эди.

Раҳматулладан рози эдим, боисиким у турмушдаги ҳар қандай иллатларга муросасиз эди, ўз фикрининг ва қатъий сўзининг эгаси эди. Ундан оддий ишчими, ходимми, барчасининг ҳуқуқи ва қонуний манфаати учун тик турадиган фарзанд чиққан эди. Қарши халқининг овозини олган, шаҳар кенгаши депутати эди.

Фарзандим менга қувват бағишларди, чунки унинг **"Сифатли пахта ёғи ва шрот ишлаб чиқариш жараёни"**, **"Пахта ёғини оқлаш жараёни долзарб муаммолари"**, **"Аждодларимиз қадри"** каби ўнлаб китоб ва рисолалари севиб ўқиларди ва одамлар кутубхоналарини безаб турарди.

Мени кечирасизлару балким ўз "оппоғим" ва "юмшоғим"ни сал ошириб юборгандирман, чунки Раҳматулладан мен — ота рози, хаёлимда Оллоҳ рози эди. Кўзимга барча ўғлимга дўстдек туюларди. Мен унинг душмани йўқ, деб қувонардим. Ана шундай ўғлим, э-воҳ!..

1999 йилнинг тугалланиши арафасида Раҳматулламни бир-икки бор, бироз ҳорғин ва ўйчан ҳолда кўрдим. Балки хонадонимиздаги қатор ва оғир йўқотишлар таъсиридир деб ўйладим. У Тошкентдаги "Семурғ" санаториясига даволаниш учун жўнаганида кузатиб қўйдигу... сўнгги бор 2000 йил 1 феврал куни уйга қўнғироқ қилиб, "Самарқанддаман, бориб қоларман" деган сўзини эшитдик. Шу-шу...

У бедарак кетди. На ўлигидан, на тириклигидан хабар бор. Сўнггисига кўпроқ мойилман. Хаёлимда тўсатдан эшик очилади-ю, Раҳматуллам шўх-шодон кириб келадигандек. Яна ўша - хаёл қурсин, бошқа тарафларга ҳам олиб қочади, гўё ўғлим қайсидир нобакор, қаттолларнинг қармоғига илиниб, мудҳиш жиноят қурбони бўлгандек туюлади.

Баъзан кечалари уйқум қочади, "нега ўғлимнинг тақдири билан чуқур қизиқишмаяпти, тирик бўлса тиригини, қурбон бўлган бўлса бунинг айбдорларини тезда топиб жазолашмаяпти", деган хаёллар оғушида хафа бўлиб, титраб-қақшайман. Тириклигимда ё ўғлимни бағримга боссам ёки... қонуний интиқомни кўрсам дейман.

Ҳа, мен адолатга ишонаман. Шу ишончгина мени тирик тутиб турибди. Менга малҳам бахш этасиз деган умиддаман. Бунинг учун сўровим битта, ушбу битганларимни ўқувчиларингизга бир отанинг дил сўзлари тарзида газетангиз орқали етказсангиз, зеро, одамларга "ёрилиб", дилим енгил тортишига ёрдам берган бўлардингиз.

Миршариф УЗОҚОВ,
Қарши шаҳри

ТАҲРИРИЯТДАН:

Муҳтарам Миршариф ота! Халқимиз орасида "Ҳар кимки жафо қилса, жазо топқусидир" деган пурҳикмат сўз бор. Аввало Сизга сабр-қаноат берсин. Қолаверса, юқоридаги сўз ва адолатнинг баъзан бироз эгилса-да, аммо ҳеч қачон синмаслигига ишонинг. Сизга қўшилиб, ўғлингиз Раҳматулланинг тўсатдан уйингизга "Ассалом, ота!" деб кириб келишини жуда-жуда хоҳлар эдик. Акс ҳолда қонунларимизнинг адолатли тиғига, посбонларимизнинг зукко ва топқирлик билан иш тутиб, ҳалол интиқомни таъминлашларига ишонинг. Биз бунга шубҳа қилмаймиз.

ИССИҚ ЎЛКАДАН "СОВУҚ" ШАБАДАЛАР

ҚОЧ, ФИРИБГАР КЕЛАЯПТИ!

...Улар бошқалардан бироз серҳаракат, сертабассум ва ҳожатбарор бўлиб кўринади. Аниқроғи, турланади. Саломлашсангиз борми, етти пуштингизни тилга олишади. Ўзларини қўй оғзидан чўп олмаган мусичаю беозор кўрсатиб, бир пасда яхши дўст, меҳрибон ва раҳмдил ҳамшаҳар, ҳатто яқин қариндош қилиб қўяди.

Ангорлик Шавкат Наврўзов деган нусха ана шундай устаси фаранг-фирибгарлардан чиқиб қолди. Мана унинг "ҳаёт лавҳа"ларидан бири.

Субҳидамда дарвоза тақиллаб қолди. Рўзихол опа каллаи саҳардан келган ким экан, деган хаёл билан остонага шошилди. Қараса — қариндоши Шавкат. Қўл қовуштириб турибди. Рўзихол опа уни уйга бошлади ва дарҳол олдига дастурхон ёзди. Марҳумнинг ҳақига фотиҳа ўқигач, Шавкат гапни узоқдан бошлади:

- Биламан, сизларга ҳам қийин, Ашур ака ёш кетди. Ҳа, дунёнинг иши шу экан. Камчилик, бирор етишмовчилик бўлса, тортинмай айтаверинг.

Рўзихол опа қариндошининг меҳрибонлигиданми ёки яқиндагина бандаликни бажо келтирган турмуш ўртоғини эслабми, кўзларига ёш олди.

- Йиғи билан иш битмайди, - деди Шавкат кескин ва айни пайтда меҳрибон оҳангда — тирик одам тирикчилигини қилиши керак. Уч-тўрт кундан бери хаёлимга бир фикр келиб юрибди. Агар хўп десангиз, эрингиз номидаги машинани сизнинг номингизга расмийлаштириб берайин. Бозор-ўчар дегандай, кимга ҳам ялиниб юрасиз.

Рўзихол опа бу гапдан қувониб кетди. Тўғри-да, тирикчилик важидан ҳар куни машинага эҳтиёж сезади. Аёл боши билан кимга ҳам ялиниб юрсин. Ҳа, дарвоқе, анчадан буён гаражда қамалиб ётган машиналари эрининг номида-я, болалари эса ёш, ҳали эплаб бошқаролмайди. Опа шуларни ўйлади чоғи, ҳожатбарорлиги учун қариндошига миннатдорчилик билдирди:

- Илоё барака топинг, қариндош! Ҳар қалай машина менинг номимда бўлса, бирортасига ишонч қоғози бериб, ул-бул юмушларни бажариб турардик.

- Ишонч қоғози менинг ўзимда. Биласиз, яхши ҳайдовчиман. Машинани сизнинг номингизга ўтказиб олсак, вақтинча ўзим бошқариб, нима юмуш бўлса бажараверардим.

Шавкат тегишли ҳужжатларни олган куниёқ ўз ғаразли мақсадлари йўлида "астойдил" ишга киришди. У Ангор тумани давлат нотариал идорасига ариза ёзиб, сохта табассуми-ю, жон фидо сўзлари билан муҳрдорни эритди. Марҳум Ашур Муқумовнинг номида бўлган "ВАЗ-21221" русумли И 71-81 СД белгили автомашинани кўп ўтмай "ўзиники қилиб олди". Аввало у "машинани сизнинг номингизга ўтказаман" деб фирибгарлик йўли билан қариндоши Рўзихол Муқумованинг ишончини қозона олди. Иккинчидан, худди шу йўл билан нотариал идора муҳрдори Шокир Ҳайитовни қўлга олди. Шундан сўнг марҳумнинг фарзандлари номидан гўё "Отамиздан қолган меросга даъвомиз йўқ" қабилида ариза "ёздирган" бўлиб, сохта имзо қўйиб, муҳрлатди. Уларни меросдан маҳрум қилиб, онаси Муқумова Рўзихол номига қонуний мерос ҳамда мулк ҳуқуқини берувчи гувоҳномаларни расмийлаштирди. Айни чоғда автомашинани Р.Муқумова номига ўтказиб, ДАНга қарашли МЭРОдан В 14-61 СД рақамли давлат белгисини олди.

Мушук офтобга бекорга чиқмайди деганларидек, муҳрдор Ш.Ҳайитов ҳам Наврўзов тайёрлаган сохта ҳужжатлардан негадир меҳрини аямади. Улар жиноий тил бириктириб, соатлаб давом этган сирли суҳбатлардан сўнг бозор нархида 300 минг сўмдан зиёд турадиган Р.Муқумова номидаги "Жигули" автомашинасини 100 минг сўмга нархлашиб, Р.Муқумованинг иштирокисиз олди-сотди шартномаси тузиб, Ш.Наврўзов номига расмийлаштирдилар. Шу кундан бошлаб автомашина фирибгарнинг қонуний мулкига айланди.

Нафси ҳакалак отган фирибгар мўмай пул топиш йўлида ҳеч нарсадан тап тортмади. Кўп ўтмай тасарруфидаги автомашинани Қашқадарё вилоятининг Шаҳрисабз туманидаги "Ҳисор" жамоа хўжалигида яшовчи Абдухалил Сайфуддинова деганга 140 минг сўмга пуллаб юборди. Бир бева "қариндоши" бу худо бехабардан 300 минг сўм зарар кўриб изиллаб қолаверди.

Хўш, фирибгар Шавкат Наврўзовнинг ўзи ким? У 1963 йилда туғилган, олий маълумотли, қарамоғида 5 нафар фарзанди бор. У ҳатто байналминалчи жангчи, Афғон уруши қатнашчиси, медаллар билан тақдирланган. Аммо ҳеч жойда ишламайди, қаердан нимани ўмарсам экан деб санқиб юрувчига айланган.

Қарангки, фирибгар Ш.Наврўзов бир қарашда "омадли судланувчи" чиқиб қолди. Унинг жиноий иши Музработ тумани судида кўрилаётган пайтда Авф этиш тўғрисида Фармон эълон қилиниб қолди. Унинг байналминалчи жангчи эканлиги ҳисобга олиниб, жиноий иши ҳаракатдан тўхтатилди. Гарчанд у жиноий жавобгарликка тортилмаган бўлса-да, фирибгар ва товламачи деган тавқу лаънатда қолди. Дарвоқе, уни кўча-кўйда учратганлар сергак тортади, бир-бирига "эҳтиёт бўл, фирибгар келаяпти" дея эшитилар-эшитилмас пичинг қилишадиган бўлиб қолишди.

Фирибгарлик объекти - мулк ҳақиқий эгасига қайтарилди.

ТУБСИЗ ЖАР

ёки барбод бўлган "Г" операцияси

Ривоят қилишларича, бир донишманд ўғлидан сўрабди: "Сен менга дўстларингни айт — мен сенинг кимлигингни айтаман". Ўғил дўстларининг исми-шарифларини айтибди. Буни эшитган ота "сен ўғрисан!" деб нидо қилган экан. Бу сўзларни нечоғли ҳақиқат эканлигини гиёҳвандликка оид қуйидаги жиноят тафсилотидан ҳам билса бўлади.

Денов тумани "Ғалаба" жамоа хўжалигида яшовчи Шуҳрат Маҳмадиёровга одоби ва меҳнатсеварлиги учун кўпчилик ҳавас қилар эди. Мактабда аъло баҳоларда ўқир, жамоат ишларида фаол қатнашар эди. Ўқишни битиргач, баъзи ёшлар каби бекорчилар сафидан ўрин олмади. Аксинча, фаолиятни давом эттириб, ўрта махсус маълумот олди, бинойидек касб эгаси бўлди. Ўша пайтлари унинг дўстлари ўзидек оддий, камтар, меҳнатсевар болалар эди.

Минг таассуфки, Шуҳрат кўп ўтмай ўзгариб, тайинли жойда ёлчитиб ишламайдиган бўлиб қолди. Базми жамшидларни хуш кўрди. Бора-бора гиёҳвандликка ружу қўйди. Чунки кейинги қўшилган шахслар шу тоифа одамлар эди-да!

Қишли-қировли кунларнинг бирида шубҳали кишилардан иккитаси унинг уйига келиб қолди. Уларнинг бири тожикистонлик Шавкат, иккинчиси туркманистонлик Салимжон. Икки-уч кунлик меҳмондорчиликдан кейин улар апоқ-чапоқ бўлиб қолишди. Шуҳрат мавридини топиб, мақсадга ўтди.

- Салимжон ака, Шавкатнинг "дори"сини сизлар томонга ўтказиш керак.

- Гап йўқ, - деди Салимжон, - соққасидан гаплашайлик.

- Икки юз минг етадими?

- Етади, - деди Салимжон, - хамир учидан патир деганларидек, ўн мингини ҳозир олишим керак, йўл ҳақига.

- Бўпти, - деди Шавкат.

Қўл ташлашди, пуллар санаб узатилди. Уч оғайни "ботир"лар шу оқшом чегарадан автоуловда ўтишни келишиб олдилар. Халталанган героинни белларига боғлаб, ярмини қишки кийимларининг ички чўнтакларига жойлашиб, "қайдасан, Туркманистон!" дея йўлга чиқишди. Толиб Жабборов бошқарувида бўлган шахсий енгил автомашинани икки минг сўмга кира қилишиб, Музрабод тумани орқали чегарадаги "қора камар" ДАН масканидан ўтмоқчи бўлишганида, сергак милиционер А.Тоғаев томонидан қўлга олинади.

Гиёҳвандлик моддалари миқдори катта эди. Терговда фош этилган учала жиноятчининг ҳар бири суд ҳукми билан 15 йилдан қамоқ жазосига ҳукм этилдилар. Мол-мулклари давлат фойдасига мусодара қилинди. Жазо адолатли эди.

Афсус... эссиз йигитлик, инсонлик шаъни!

ҚОНГА БЎЯЛГАН ҚАЙЧИ

Шу йил 15 июн куни Сурхондарё вилоят суди жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъати Иданов Зокир Хуррамовичнинг жиноий ишини кўриб чиқди. Судланувчи 1966 йилда Жарқўрғон туманида туғилган, оилали, бир нафар фарзанди бор. Муқаддам уч марта судланган. Тузалиш йўлига кирмаган. Бу гал ичкилик ичиб, маст ҳолда қотиллик содир қилган. Суд унга 18 йил муддат озодликдан маҳрум этиш жазосини тайинлади. Хўш, нега?

Ҳаммаси оддий ва аҳамиятсиз воқеалардан бошланди. Зокир 1999 йил 20 ноябр куни жияни Собир билан Термиз шаҳрига келиб, танишлари Люба ҳамда Ириналарни учратиб қолди ва роса винохўрлик қилишди. Бош қизигач, Любанинг таниши Наталья Памиловага дуч келдилар. У ҳам ичкилик шинавандаларидан эди. Зокир бу аёлга "оғди"-қолди. Унга эргашиб, икки шиша винони қўлтиқлаганича, бир уйга кириб борди. Бу ерда хонадон эгалари билан тағин ичишди. Шу вақтда уй эгаси бўлмиш аёл - Раиса:

- Ҳой, бойвачча йигит, учрашув истабсизми, аввал пулини тўланг. Бекорга хонани бўшатиб бераётганим йўқ, - деб қолди.

- Қанча бўлади? - деди Зокир чўнтагини пайпаслаб.

- Минг сўм!

Мижоз қанча чўнтак кавламасин, бир тийин ҳам тополмади.

- Пулимни ким ўғирлади? - деди Зокир Наталяга дарғазаб қараб, - агар топиб бермасанг, расвоингни чиқараман.

- Пулларингни олганим йўқ, - деди Наталя ўзини четга олиб.

Бир пасда тўс-тўполон бошланди. Ичкилик таъсирида кўзларига қон қуйилган Зокир Наталяни бешарм сўзлар билан сўкар, қўл-оёқлари билан дуч келган жойига уриб-тепиб, қақшатарди. Нигоҳи стол устида ётган қайчига тушди. У билан қуролланди. Уйдаги яна бир одам — Юрий ишга аралашди. Зокир қайчи билан уриб, унга тан жароҳати етказди. Сўнг Наталяга ташланди, қайчини аёлнинг чап кўкрагига санчди. У йиқилгандан кейин додлаб ётган аёл танасига яна икки марта бераҳмларча қайчи санчади ва ўлдиради. Қонга бўялган қайчини зинага улоқтириб, ўзи воқеа жойидан ғойиб бўлади. Аммо...

Зокир шу кетишда тинчимади-ю Мангузар маҳалласида яшовчи қариндошларининг уйига бориб, улар уйқудалигидан фойдаланиб, молхонадан икки бош қўйни ўғирлаб чиқади. Қўйларни Термиз шаҳар мол бозорига етаклаб келиб, сотиб юборади. Қотил ва ўғри Зокир Иданов Тожикистонга қочиб кетмоқчи бўлиб, йўлга тушади. Йигирма кунча изғиб юриб, 12 декабр кечаси Нарзулло Холматов деган шахснинг отини ўғирлаб қочаётган пайтида милиция ходимлари томонидан қўлга олинади.

Ҳа, жиноятга жазо муқаррар.

Эшбой МУСАЕВ,
Сурхондарё вилояти прокуратураси
катта криминалист прокурори,
I даражали ҳуқуқшунос

ТИЛЛА ТАҚИНЧОҚЛАР ПАЙИДА...

ёхуд яна бўзлаб қолган болалар

Маматмурод ён қўшниси Аҳмад Машраповнинг уйидан қайтиб келди-ю, ороми йўқолди. Ичига қурт тушди... Орадан сал ўтмай, маҳаллада дув-дув гап тарқалди: "Аҳмаднинг уйидан тилла тақинчоқлар йўқолибди". Бу вақтда бир соатлик халифа — Маматмурод бой-бадавлат кимсага айланган, босар-тусарини билмас, маст-аласт эди. Бу ҳол узоққа чўзилмади. Ўғри қўлга тушди. Аҳмад Машрапов қўшниси Маматмуродни ҳар замон чойга таклиф қилиб турар, у билан самимий суҳбатлашарди. Сигир оласи сиртида, одам оласи ичида, деганларидек...

30 сентябр. Айни туш палласи. Атрофда қимирлаган жон йўқ. Ҳамма пахта даласида. Маматмурод ўзини Аҳмаднинг уйига урди. Кўз остига олиб қўйган мебел тортмасидан чойнакни олиб, ичидагиларни этагига ағдарди. Икки дона тилла узук, бир дона тилла сирға. Сўнг жуфтакни ростлаб қолди. Ўғирлик молга бир пасда харидор ҳам топди. Гилам сотсанг қўшнингга сот — бир ёғида ўзинг ўтирасан, қабилида иш тутиб, шу маҳаллада яшовчи Раъно Раззоқова деган аёлга тилла тақинчоқларни арзон нархга пуллади.

Кўп ўтмай, Маматмурод тумшуғидан илинди. Сурхондарё вилояти Музробод туман суди уни айбдор деб топиб, 6 йил муддатга қамоқ жазоси белгилади. Мол-мулки давлат фойдасига мусодара этилди. Уни қўлига кишан солиб кетишар экан, 4 нафар вояга етмаган болалари, касалманд хотини уйда бўзлаб қолишди. - Янами? - деб фарёд солди хотини. Дарвоқе, М.Жўраев муқаддам икки марта судланган, олти ярим йил ўтириб келган эди. Бироқ у тўғри хулоса чиқармади. Ёлчитиб ҳеч жойда ишламади, текинхўрларча яшашни касб қилиб олди. Болалар бўзлаб қолди, дедик. Ҳа, кўпчиликни болалар тақдири ўйлантиради. Вояга етмаган тўрт бола касалманд она қарамоғида қийин моддий аҳволда қолишди. Болдир фуқаролар йиғини, Абдулла Набиев номли жамоа хўжалиги раҳбарлари, саховатпеша кишилар бу оила ва болалар аҳволидан албатта хабар олишади, уларни хор қилиб қўйишмайди. Болакайлар балким гуноҳкор оталарига хат битишганда "олийжаноб одамлар ҳам бор-да, бу дунёда, дадавой" деб ёзишса ажабмас. Зеро, шундай бўлади.

Мўъжаз саҳифа сурхондарёлик жамоатчи мухбиримиз, журналист Абдумўмин АБДУРАСУЛОВ томонидан тайёрланди.

Истиқлол мушоираси

ЭНДИ АСРАГАЙМАН КЎЗ ҚАРОҒИМДА

Сен эдинг бир умр эзгу ўй-хаёл,
Бахшида этгувчи, саодат иқбол,
Буюклик мужассам жоним истиқлол,
Энди асрагайман кўз қароғимда.

Соғиниб кутгандим сени жон қадар,
Аждодларим қучган шуҳрат, шон қадар,
Ҳаётда энг азиз тузу нон қадар,
Энди асрагайман кўз қароғимда.

Жаҳонга бўй тикдим, тенглар ичра тенг,
Қамровли уй тикдим, тенглар ичра тенг,
Ҳушнаво куй тикдим, тенглар ичра тенг,
Энди асрагайман кўз қароғимда.

Қоматим тикланди бахт, толе кулди,
Йўлларим бир умр мунаввар бўлди,
Сенга тенг фарзандим тўққизга тўлди,
Энди асрагайман кўз қароғимда.

Ватанга меҳрдан йўғрилган бори,
Ҳар лаҳза муқаддас эл шаъни, ори,
Юртбошим ҳурликнинг яловбардори,
Энди асрагайман кўз қароғимда.

Дилларга муҳаббат мангу эрур жо,
Ватаним дунёга берди акс-садо,
Керак бўлса агар қилиб жон фидо,
Энди асрагайман кўз қароғимда.

ВАТАН БУЮК БЎЛСА

(Нуриддин ЗАЙНИЕВга)

Бу замин кўксида тилсимлар қат-қат,
Ўчмас тарихи бор ҳар карич жойни.
Китоблардан ўқиб билгаймиз фақат
Бибихоним юрти — Занжирсаройни.

Қадим Бухорога ерлари туташ,
Унга ҳамроз эрур абадий калом.
Дунёни ўт билан таъминлаб яккаш,
Бугун олгани рост Муборак деб ном.

Синчиклаб қарасанг, теп-текис тақир,
Қуёш тик келганда бўлмайди чидаб.
Бу не синоатдир: бағридан ахир,
Эрта-кеч ўт, олов ёнади тутаб.

Одамлари метин ирода буткул,
Нигоҳи қадалган кўкка, юксакка.
Чўли-дашт бағрида ундиради гул,
Беҳуда мудрамас, кетмас пинакка.

Бунда тер тўкилар билмасдан тиним,
Беминнат улашиб тонгларга тунни.
Келганлар Ватан деб топгандир кўним,
Тавсифлаб беришар эртанги кунни.

Ҳар бири донишманд, ишбилар зукко,
Ёрдамин аямас келса қўлидан.
Муҳаббати мудом дилларида жо,
Адашган эмасми асло йўлидан.

Тақдирдан нолимас ҳеч вақт, ҳеч қачон,
Рўзғорин гаплари сақлангайдир сир.
Ўзин йўқотганмас қучса ҳамки шон,
Ватан буюк бўлса — орзуси шудир.

Бу тарих айланар, эврилар тинмай
Бағрига босганча пок ниятларни.
Фарзандлари ҳар он синовларга шай,
Бут кўрмоқ истайди қадриятларни.

Ҳамкор, ҳамдард бўлса одамга одам,
Бир-бирига қош-кўздай турсалар яқин.
Мустаҳкам, собитдир босилган қадам,
Зулмот бағрини ёритса чақин.

Қорлар ҳам ёнади топилса қалов,
Изланган дилнинг бу фармонларидир.
Муборак қаърини ёриган олов —
Нуриддин оғанинг армонларидир.

ЯХШИЛИК

Яшамагин илтифот кутиб,
Бировларнинг этагин тутиб,
Имкон топсанг юбор унутиб,
Болам, қилган яхшилигингни.

Эзгу ишлар инсон учун фарз,
Миннатлардан кетар дилга дарз.
Сира билма қиёматли қарз
Болам, қилган яхшилигингни.

Устун турар ҳар нарсадан ор,
Таъна қилар кенг дунёни тор,
Давраларда эслатма такрор,
Болам, қилган яхшилигингни.

Вақти келиб раҳматлар айтар,
Ҳеч бўлмаса, Худодан қайтар,
Олам аро солиб юрма жар,
Болам, қилган яхшилигингни.

Тингла, келар мозийдан бир сас:
- Дўст-ошнолик бир кунлик эмас.
Лекин ёддан чиқарма бир пас,
Болам, билган яхшилигингни.

Исмоил ТЎХТАМИШЕВ

Бу ажиб дунё

ИНТЕРНЕТ... ФЕРМАДА

Эстон фермери Интернетсиз яшай олмайди.

Республика ҳукумати шундай қарорга келди ва фермерларни компьютер ҳамда жаҳон тармоғига улаш воситалари билан таъминлаш учун 2,5 миллион крон (8 крон бир немис маркасига тенг) ажратди. Ҳукуматнинг фикрича, қишлоқ фермери худди шу Интернет орқали шартномалар тузиши ва ҳисоб-китобни амалга ошириши керак.

Ҳукумат имтиёзи фермерларда катта қизиқиш уйғотди. Ҳар куни улардан компьютер олиш ва Интернетга улашни сўраб ўнлаб аризалар тушмоқда.

ҚОТИЛЛИКНИНГ БУЮРТМАЧИСИ — ЎЗ ХОТИНИ

Хусусий тадбиркор Сергей Половинскийни ўз уйи олдида эрталаб пичоқлаб кетишди. Жиноятни изма-из очиш имкони бўлмади, негаки, иштирокчиларнинг ҳаммаси: жабрланувчи, гувоҳлар ва шубҳа қилинганлар кар-соқов эди.

Жиноят ҳақида фақат уч киши — буюртмачи, қотил ва унинг хотини хабардор эди. Жиноятни очиш учун ҳаракат икки йилгача ҳам тўхтатилмади. Ниҳоят, гувоҳ аниқланди. Унинг ёрдамида шубҳа остига олинган жиноятчи топилди. У қилмишини яшириш учун Калугадан Краснодарга кўчиб кетганди. Мақсади — у ердан доимий яшаш учун АҚШга жўнаш эди.

Жиноятчи Калугага олиб келинди. Маълум бўлишича, тадбиркор бошқа аёлга ўралашиб қолганига (яъни хиёнатига) чидолмаган хотини... аламини олиш учун эрини ўлдиришга буюртма берган экан.

ОАВ асосида М.ЖАЛИЛОВА тайёрлади

Кексалик гашти

Шавкат АКРОМОВ олган суратлар

ЭЪЛОН

Хоразм вилоят адлия бошқармаси Олимбой Қурбонбоев ва Романберган Юсупов номига берилган хусусий нотариуслик лицензиялари бекор қилинганлигини билдиради.

ЁШЛИК БЕБОШЛИК ЭМАС

Маърифат — ақл чироғи

Ёшлик — бу инсон умрининг очилиш, гуллаш, ҳосилга кириш палласи. Аниқроқ қилиб айтганда, нозик ниҳол каби ўсаётган йигит-қизларнинг қадларини тиклаб олиш, шаклланиб, ҳаётдан ўз ўринларини топишга интилиш учун берилган бир фурсат. Ана шу имкониятдан қандай фойдаланиш биз — ёшларнинг ўзимизга боғлиқ.

Мустақил республикамизнинг мустаҳкам ва пишиқ пойдеворини қуришда бош-қош бўлаётган Юртбошимиз ёшларни тўғри тарбия олиб ўсишлари, ҳар томонлама етук, маънавий баркамол бўлиб етишишлари учун катта аҳамият бериш билан бир қаторда уларга бор имкониятларни яратиш йўлларини кўрсатмоқдалар. Иқтидорли ёшларни танлаш, тарбиялаш мақсадида республикамизда "Устоз" ва "Умид" жамғармалари юзага келди. Бу жамғармаларнинг мақтовга лойиқ фаолиятлари ҳақида жойларда кўп гапирилмоқда. Ўзимизда ва чет элларда таълим олаётган студент-ёшларимизнинг тўлқинланиб гапиришлари, миннатдорчилик билдиришлари ҳам бунинг исботи.

Ўз истиқлолини қўлга олган, истиқбол сари дадил қадамлар ташлаб бораётган юртимизда шундай имкониятлар яратилган экан, биз ёшлар нима учун илм-маърифат сари интилмаймиз, бунёдкорлик йўлларини изламаймиз! Мен Тошкент Давлат юридик институтининг 4-курсида ҳуқуқ илми асосларини кунт билан ўрганаяпман. Гуруҳимизда, қолаверса, институтимизда қалби илмга чанқоқ,

давр талабини яхши тушуниб етган ўғил-қизлар жуда кўп. Уларнинг фикр-хаёллари келажагимиз қурувчилари бўлиб етишиш. Шунинг учун ҳам бўш вақтларини асло бекор ўтказмасликка ҳаракат қиладилар. Бундай ғайратли ёшларнинг интилиши, уларнинг ибратли ақл-одобини кўриб ҳавасим келади. Мен бу каби ёшларимиз буюк мутафаккир Абу Носир Фаробийнинг "Ҳар бир киши касб-корини мукаммал билмоғи, яхши тарбия олмоғи ва яхши хулқ-атвор, фазилатларга эга бўлишга интилмоғи даркор" деган сўзларининг қадрини яхши тушунадилар, деб ўйлайман.

Аммо минг афсуски, айрим ёшларимиз кейинги пайтларда ҳалол меҳнатдан, илм-маърифатдан нимагадир узоқлашиб кетаяптилар. Баъзи бир йигит-қизлар айни кучга тўлган пайтлари бўлишига қарамай, ишламасдан ёки бўш вақтларини қандай ўтказишни билмай, бекорчиликдан ёмон йўлларга кириб кетаяптилар. Қилаётган ишининг натижасини ўйламайдиган бундай нусхалар таниқли олим Абдулла Авлонийнинг: "Бекорчилик, дангасалик ҳар қандай инсонни хор қилади", деган сўзининг маъносини тушунмайдилар, албатта.

Ўқишга, меҳнатга бўйин бермай бекор юриш оқибатида ёшларнинг орасида гиёҳвандлик моддаларини истеъмол қилишни ўрганиш, ўғирликка қўл уриш ва кўр-кўрона ҳар хил диний оқимларга қўшилиб кетиш ҳоллари ҳам учрамоқда. Бу асло кечирилмас ва ачинарли ҳол. Бекорчиликдан ночор қолиб, озми-кўпми пул учун Ватанини — юртининг қадрини оёқ ости қилган, ҳамюртлари бошига тош отиб, бугунги кунда чет элларда қочиб, санқиб юрганлар-чи?!

Ёшларнинг бундай йўлларга кириб кетишига нима сабаб? Аввало, дангасалик! Буюк аллома Ибн Сино: "Нодонлик ва касалликнинг ҳам сабаби — бекорчилик" деб айтганлари бежиз эмас. Чиндан ўйлаб қарасак, кундан-кун яшнаб бораётган ҳаётимизга доғ бўлиб тушаётган бу ҳолатларнинг сабаби бекорчиликдан эмасмикан? Айрим жойларда бу масалага бефарқ қаралмаяптимикан! Балки баъзи ота-она, маҳалла-кўй, таълим-тарбия муассасалари, олий ўқув юрт даргоҳларининг лоқайдлиги ва масъулиятни бўшаштирганларидан эмасмикан? Ё бўлмаса, ёшлар ташкилотлари бир вақтлардаги фаолиятини бир мунча сусайтириб юбордими? Ёшлар билан таъсирли учрашувлар, лекция-суҳбатлар, кечалар уюштириб, уларни жалб қилолмаяптимикан? Бу саволларга жавоб топиш қийин, албатта.

Давр, замон бугунги ёшларга жиддий эътибор беришни тақозо этмоқда. Ёшларнинг баркамол инсонлар бўлиб етишиши учун бир қатор объектив ва субъектив омиллар лозимга ўхшайди. Ўйлайманки, халқ моддий фаровонлиги ошаётган юртимизда бу муаммоларни ҳал қилиш мумкин. Бунинг учун маънавий олами бой, ахлоқан пок ёшларимиз бугунги мустақил ҳаётимизга шукроналар айтиб, янада яхшироқ яшаш учун курашишимиз, илму донишга интилишимиз, моддий неъматлар яратишда ижтимоий фаоллик кўрсатмоғимиз лозим.

Мен ота-онамнинг бир гапларини доимо ёдда сақлайман: "Қадр-қиммат, обрў-эътиборни биров бермайди, уни ҳеч ким сенга совға ҳам қилолмайди. Уни ўзинг топасан". Шунинг учун ҳам мен дугоналаримга, ёшларга яхши ном қолдириш ҳам, ёмон ном олиш ҳам ўзимизга боғлиқ, дегим келади. Келинг, ёшлар, бебош бўлмайлигу ўқиб, яхши ишлаб, халқимиз учун яхши хизмат қилайлиқ.

Шаҳноза ҒАНИБОЕВА, ТДЮИ талабаси

Ҳурматли ҳамкасбимиз Нигорбегим ТУРСУНЗОДА!

Сизни 1 август — таваллуд айёмингиз билан муборакбод этамиз. Сизга мустаҳкам соғлиқ, тинчлик-омонлик тилаймиз. Ҳаётингиз зумрад булоқларидек тиниқ, бахт чироғингиз Зуҳро юлдузидек чароғон бўлсин.

Камоли эҳтиром ила

Бирлашган таҳририят жамоаси.

"ВАТАНИМИЗНИНГ, ПРЕЗИДЕНТИМИЗНИНГ ИШОНЧИНИ ОҚЛАЙМИЗ"

Спорт

Яқинда Сиднейда бўлиб ўтадиган Олимпия ўйинларида қатнашиш учун бизнинг терма жамоаларимиз ҳам яхши ниятлар билан қизғин тайёргарлик ва машғулотларни бошлаб юбордилар. Бугунги суҳбатдошимиз дзюдо кураши бўйича халқаро тоифадаги спорт устаси, "Шуҳрат" медали нишондори, Ўзбекистон олимпия терма жамоаси аъзоси Алишер МУХТОРОВдир.

Мухторов Алишер Муҳаммаджонович 1973 йилда Қашқадарё вилоятининг Қарши шаҳрида туғилган. У етти ёшидан Қарши шаҳридаги дзюдочилар клубига аъзо бўлган. 1987 йил Чирчиқдаги олимпия резервлари мактабига қабул қилинади. Ушбу мактабни тугаллаб, 1997 йили Қарши Давлат Университетининг "Жисмоний тарбия" бўлимига ўқишга киради. Шу кунгача тўққиз марта халқаро турнирларда, уч марта жаҳон, беш маротаба Осиё чемпионатларида Атлантада бўлиб ўтган XXVI Олимпия ўйинларида ғалаба қозонган ҳамда тўққиз карра 63 кг. вазн тоифасида Ўзбекистоннинг мутлоқ чемпионлигини қўлга киритган. Оилали, 2 нафар фарзанди бор.

Биз Алишер билан суҳбатлашиш ва унинг спортдаги фаолияти тўғрисида бирор фикр билдиришимиздан олдин, шу йилнинг июн ойида Тошкентда бўлиб ўтган "Осиё дзюдо федерациясининг семинари" муносабати билан Ватанимизга ташриф буюрган Осиё дзюдо федерациясининг ҳакамлар кенгаши раҳбари Хуанг Ю.Самнинг ўзбек дзюдочиларининг имкониятлари хусусида билдирган фикрини эслайлик:

- Эсимда, Атланта Олимпиадасида ўзим татамидаги баҳсларни бошқарганман. Биласиз, катта мусобақаларда ҳакамларнинг ўзаро суҳбатлари бўлади. Атлантадаги ана шундай гурунгларнинг бирида япониялик мутахассислар ўзбекистонлик Алишер Мухторов, Владимир Шмаков, Армен Багдасаровларнинг имкониятларини юқори баҳолашганди.

Менинг тахминимча, бу йил Ўзбекистон дзюдочилари Сидней Олимпиадасининг кашфиёти даражасига кўтарилса ажаб эмас. Бундай дейишимга сабаб бугун ўзбек спортчилари катта юксалиш фаслини бошдан кечирмоқда...

Дарҳақиқат, жаноб Хуанг Ю-Самнинг билдирган самимий фикри, бугунги кунда Ўзбекистон дзюдоси нафақат Осиёда, балки жаҳонда ҳам ўз ўрнига эга эканлигини яна бир бор тасдиқлайди.

- Алишер, фаолиятингиз давомида Сиз учун ўзингиз иштирок этган қайси мусобақа ижобий таассуротларга бой ва ғалаба нашъасини чин дилдан ҳис қилган унутилмас кун каби хотирангизга муҳрланган?

- Уларнинг барчаси бир тарих. Лекин 1994 йил Москвада бўлиб ўтган А гуруҳи тоифасидаги Халқаро турнирда 1-ўринни эгаллаб, олтин медаль совриндори бўлганим ҳаётимда алоҳида ўрин эгаллаган. Яқинда Япониянинг Осака шаҳрида бўлиб ўтган Осиё чемпионатида учинчи ўринни эгаллаб, Сидней Олимпиадасига йўлланмани қўлга киритишим ҳам менинг учун кутилмаган бахт бўлди. Менимча, тинимсиз машқлар ва омадим чопганлиги туфайли ўзим орзу қилган ниятга эришгандим.

- Адашмасам, 1996 йил Президентимиз И.А.Каримов Дўрмонда Атланта олимпиадасига жўнашга тайёргарлик кўраётган спортчиларни йиғиб, шу сафаролди учрашувларида ёшларимизга ишонч билдиргандилар, шунда сиз сўзга чиққан эдингиз?..

- Ҳозиргача эсласам, юрагим орзиқиб кетади. Эсимда, ўшанда дзюдочилар номидан мен сўзга чиққандим. Ҳаттоки мен сўзлашим керак бўлган гапларни қоғозга ҳам туширган эдим. Билмадим, ўша пайтда Президентимизнинг салобатлари босдими ёки у кишининг Ватанимиз, спортга кўрсатаётган эътиборлари, бизга ҳам оталарча ғамхўрликлари, ишончлари мени тамомила мафтун қилиб қўйганмиди, бир муддат ўзимни йўқотиб, ахири сўз бошладим: "Сизнинг бизга бўлган ишончингизни оқлаш учун қуруқ гап-сўзлардан кўра менга Ўзбекистон шарафи йўлида бирор номдор полвон билан курашга чиқиш анча осонроқ. Эгнимиздаги оқ кўйлакнинг кўксига Ватанимиз байроғи муҳрланибди. Ваъда бераманки, бу нафақат шу кўйлакнинг, балки менинг Сизга, Ватанимга бўлган ишончим, муҳаббатим рамзидек қалбимда жўш уриб туради", дедим. Бу гаплар қандай қилиб, дилимдан тилимга кўчганини ҳануз англолмайман...

- Биласизми, экран орқали юртдошларимизнинг эришган ғалабалари учун Ватанимиз мадҳияси янграганда, мен ҳам худди ўзим ғалаба қозонгандай бошқача бўлиб кетаман. Сизнинг ҳаётингизда ана шундай дамлар анча кўп бўлган, шундайми, ана шу лаҳзалардаги вужудингизда юз берадиган ҳис-туйғуларни таърифлаб бера оласизми?

- Бу бир томонлама жуда осон ва жуда мушкул. Тасаввур қилинг, ғалабага эришдингиз, хурсандсиз, лекин бу нафақат сизнинг ғалабангиз, балки ушбу муваффақият ортида бизнинг саховатли халқимизнинг эзгу ишончи, умиди яширинлигини ҳис қиласиз. Айниқса, спорт мажмуини тўлдириб ўтирган турли миллат вакиллари байроғимиз кўтарилиб, мадҳиямиз янграгач, мамлакатимиз номини дилларига жо этиб, қўлимиз баландлигига тан берадилар. Худди биз каби тик туриб, таъзим қиладилар, бунинг ўзига яраша завқи бор. "Мана, кўринглар, мен ўтмиши ва келажаги буюк бўлган ўзбек фарзандиман!" деб бошни мағрур кўтаришимизга ҳеч нарса етмайди. Шу лаҳзаларда вужудимни ҳаяжон, титроқ босади, бу эса ўз-ўзидан юрагимга хотиржамлик бахш этади.

- Алишер, ҳар бир касб соҳиби, ўз йўналиши бўйича айрим тўсиқларга, келишмовчиликларга дуч келади. Сизнинг ҳаётингизда ҳам шунга ўхшаган ҳолатлар бўлганми?

- Аввало юртбошимизнинг бизга нисбатан кўрсатаётган ғамхўрликлари ҳар қандай сунъий тўсиқларни бартараф этади. Аммо... Баъзан айрим ишларни кўриб, беихтиёр ўксинасан экан. Мен Қашқадарё тупроғида таваллуд топганман. Бу элда қадим-қадимдан полвонлар жуда эъзозланган, қадрланган. Бироқ негадир кейинги йилларда вилоятда бу борада оқсоқлик кўзга ташланди. Воҳанинг маънавий-маърифий ҳаёти учун масъул бўлган айрим раҳбарларнинг спортчи ёшларга "Нимага эришган бўлсанг, ўзингни моддий таъминотинг учун қилаяпсан" дейишини ҳеч ҳазм қилолмайман. Ахир, биз қандай ғалабани қўлга киритмайлик, ҳар дақиқа ортимизда Ўзбекистон турганлигини, мухлисларимизнинг далдасини, кўмагини ҳис қилиб турамиз.

Лекин барибир бу дунёда мурувватли, меҳрибон инсонлар кўп. Айрим келишмовчиликлар бўлишига қарамай, шахсан менга ва терма жамоамиздаги йигитларимизга қўлидан келган ёрдамини аямаган ушбу кунда етук спортчилар бўлиб етишишимизда асосий сабабчилардан Ўзбекистон дзюдо Федерацияси президенти, Осиё дзюдо федерацияси вице-президенти Толиб Ҳакимовга ҳамда бош мураббийимиз Рустам Тўраевга ўз миннатдорчилигимни билдираман.

- Сир бўлмаса, сиз ҳам қўрқув нималигини биласизми?

- Ватанимни, халқимни, Президентимизни менга билдирган ишончини, боғлаган умидини оқлолмай қолишдан қўрқаман. Ҳеч бир спортчи мағлуб бўлишни хоҳламайди. Мен ҳам ўз ғалабаларим билан юртимиз шаънини юксакларга кўтаришни хоҳлайман ва бунга бор имкониятим билан ҳаракат қиламан.

- Алишер, яқинда орзиқиб кутилган Сидней Олимпиадаси ҳам бошланади. Ўзингизга муносиб рақиб бўла олиши мумкин бўлган спортчилар ҳақида ҳам фикр алмашсангиз?

- Даъвогар рақибларимдан кубалик Пойлот Моноло, япониялик Намуро Тадахиро, монголиялик Нармандахларни айтиш мумкин. Биласизми, Ватанимиз мустақилликка эришгандан кейин кутилмаганда спортчиларимиз юксак ареналарни забт эта бошладилар. Бу эса жаҳон ҳамжамиятини қайсидир маънода эсанкиратиб қўйди. Энди қура ташлаш жараёни бошланиб, чекига "Ўзбекистон" тушган, ҳар қандай давлат биз билан ўйлаб ҳисоблашади ва бизни асосий рақиби сифатида тан олади, техникамизни, усулларимизни ойлаб ўрганади. Мен бундан жуда фахрланаман. Бир нарсани очиқ айтишим керак, бизнинг йигитларимиз табиатан соғлом, бақувватдирлар. Биз Оллоҳ назари тушган элнинг фарзандларимиз. Шу нарсага аминманки, биз ҳали ўз кучимиз, маҳоратимиз билан дунёни лол эта оламиз.

- Мухлисларингизга Сидней Олимпиадасида нималарни ваъда қиласиз?

- Мен ҳозирдан она халқимга, мухлисларимга катта ваъда бермайман. Лекин ниятим, Худо хоҳласа, чемпионликни қўлга киритиб, оқ юз билан Ватанимга қайтиш.

- Биз ҳам ниятларингиз амалга ошишида тилакдошмиз. Сизнинг ғалабангиз бу бизнинг ғалабамиз демакдир...

Алишер Мухторов билан суҳбатлашар эканмиз, унинг самимийлиги, софдиллиги, камтаринлиги кишини қойил қолдирди. У ёш бўлишига қарамай, анча-мунча машҳурлик поғоналарини босиб ўтса-да, босиқ, ўзининг кенг дунёқараши, юксак маданияти, руҳан тетиклиги унга нисбатан ишонч ва умид учқунларини ёқди. Алишерга Сидней сари оқ йўл ва омад тилаймиз.

Нигора ТУРСУНЗОДА, "Инсон ва қонун" мухбири

МУАССИС
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ

Бош муҳаррир Файзулла ҚИЛИЧЕВ

ЖАМОАТЧИЛИК КЕНГАШИ
Ғайбулло РАҲИМОВ
Парахат АЙТНИЁЗОВ
Бурхон БЕКМИРЗАЕВ
Шавкатжон МАВЛОНОВ
Неъмат АМИНОВ
Абдил ТЎХТАШЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ
Сирожиддин РАУПОВ (Бош муҳаррир ўринбосари)
Узоқ БОЗОРОВ
Элмурод МУТАЛХЎЖАЕВ
Тўхтамурод ҲАСАНБОЕВ (масъул котиб)
Миршоҳид МИРҲАМИДОВ
Нормейли НОРПЎЛАТОВ

Индекс: 646882
«ИНСОН ВА ҚОНУН» газетаси таҳририятида саҳифаланди. А-2 бичимда, 2 босма табоқ ҳажмида, офсет усули билан «ШАРҚ» нашриёт матбаа концерни босмахонасида босилди. Корхона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси 41-уй. Буюртма Г-546 Тиражи-10.000. **Босишга топшириш вақти 21.00 Босишга топширилди 20.00**

Навбатчи: **С. ҚИЛИЧЕВА**
Компьютерда оригинал макет тайёрловчи: **У. ДЎСМАТОВ**
Компьютерда матн терувчи: **М. ДЎСТОВА**

700047, Тошкент шаҳри, Сайилгоҳ кўчаси 5. Тел: 133-24-41, 132-14-18.
«Инсон ва қонун» газетаси 1998 йил 2 июлда Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00141- сон билан рўйхатдан ўтган.